

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародної економіки

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

05 Соціальні та поведінкові науки

051 Економіка

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «Офшорні зони у глобальній економіці»

здобувачки Дашко Ірини Миколаївни

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Зінченко Федір
Анатолійович

Робота допущена до захисту перед
екзаменаційною комісією з атестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри міжнародних фінансів:
д.е.н., проф. Мозговий О.М.

КИЇВ 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародних фінансів**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

**05 Соціальні та поведінкові
науки**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

051 Економіка

ПОГОДЖЕНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проєктної групи (гарант)
освітньо-професійної програми
«Міжнародна економіка»

Завідувач кафедри міжнародних
фінансів

_____ **Я.М.СТОЛЯРЧУК**

_____ **О.М.МОЗГОВИЙ**

«_____» _____ 20__ р.

«_____» _____ 20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Дашко Ірині Миколаївні
(прізвище, ім'я, по батькові)

очної (денної) форми навчання

на підготовку бакалаврської кваліфікаційної роботи

на тему: «Офшорні зони у глобальній економіці»

Темі затверджено наказом ректора Університету від "07" грудня 2023 р.

№ 2230-ст

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНИХ ЗОН	
(назва розділу)		
Розділ 2	РОЛЬ ОФШОРНИХ ЗОН У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	
(назва розділу)		
Об'єкт дослідження:	процес функціонування офшорних зон у світовому господарстві.	
Предмет дослідження:	економічні відносини, що виникають в процесі використання офшорних юрисдикцій суб'єктами міжнародної економічної діяльності.	
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	є дослідження особливостей функціонування основних офшорних зон та їх впливу на розвиток світової економіки.	

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	– визначити основні поняття офшорних зон та причини їх створення; – дослідити класифікацію офшорних зон; – ознайомитись з особливостями функціонування офшорних зон; – розкрити переваги та недоліки офшорних зон;
У розділі 2	– визначити масштаби поширення офшоризації бізнесу у світі; – визначити вплив офшорів на національні економіки країни; – проаналізувати подальші перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон.

Завдання підготував
науковий керівник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__р.

Завдання одержав
здобувач

(підпис)

Дашко І. М.
(ініціали, прізвище)

«__» _____ 20__р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 60 сторінок, 6 рисунків, 2 таблиці, список використаних джерел з 45 найменувань.

«Офшорні зони у глобальній економіці»

Об'єктом дослідження є процес функціонування офшорних зон у світовому господарстві.

Предмет дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі використання офшорних юрисдикцій суб'єктами міжнародної економічної діяльності.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей функціонування основних офшорних зон та їх впливу на розвиток світової економіки.

Для досягнення визначеної мети було поставлено наступні завдання:

- визначити основні поняття офшорних зон та причини їх створення;
- провести дослідження класифікації офшорних зон;
- ознайомитись з особливостями функціонування офшорних зон;
- розкрити переваги та недоліки офшорних зон;
- визначити масштаби поширення офшоризації бізнесу у світі;
- визначити вплив офшорів на національні економіки країни та подальші перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. У теоретичному плані отримані висновки поглиблюють наукові знання про природу, механізми функціонування та вплив офшорних юрисдикцій на світову економіку. У практичному вимірі результати дослідження можуть слугувати підґрунтям для вдосконалення законодавства і механізмів державного регулювання офшорного бізнесу з метою зменшення можливостей для ухилення від сплати податків, відмивання грошей та інших незаконних операцій.

Методичне значення роботи полягає у можливості використання запропонованих наукових методів, економетричних моделей та аналітичних

інструментів для подальших досліджень офшорних практик, оцінювання їх макроекономічних наслідків та визначення оптимальних шляхів регулювання.

Інформаційна база дослідження. Емпіричну основу дослідження склали різноманітні джерела офіційної статистичної інформації та аналітичних матеріалів.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів і висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний текст роботи становить 60 сторінок і включає 6 рисунків та 2 таблиці. Список використаних джерел містить 45 пунктів.

Ключові слова: офшорні зони, підприємство, ефективність, міжнародна діяльність.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2024.

Рік захисту роботи 2024.

В і д г у к
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка»
факультету Міжнародної економіки і менеджменту

Дашко І.М.

(прізвище, ініціали)

на тему «**Офшорні зони у глобальній економіці**»

(назва теми)

1. Актуальність теми: Офшорні зони, як юрисдикції із пільговим адміністративно-податковим режимом, давно є невід’ємною частиною сучасної фінансової архітектури світу. З одного боку офшори підживлюються незгасаючим попитом зі сторони міжнародного бізнесу та заможних представників суспільства. З іншого боку, національні уряди, самостійно, а також, що важливо, в рамках певних міжнародних домовленостей вживають заходів щодо унеможливлення, чи хоча б мінімізації використання офшорних центрів. Динамізм цього процесу робить його цікавим та актуальним об’єктом наукового дослідження.

2. Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи: Всі завдання, що були поставлені перед написанням роботи, виконано. Зокрема, в роботі визначено поняття офшорних зон та причини їх створення, проведена класифікація офшорних юрисдикцій та особливості їх функціонування; розкриті переваги та недоліки офшоризації як з точки зору приймаючих країн, так й бізнесу; проаналізовано масштаби поширення офшоризації бізнесу у світі.

3. Наявність самостійних розробок автора: визначено вплив офшорів на національну економіку країни та подальші перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон, в тому числі в Україні.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій: окремі положення роботи мають практичну цінність та можуть бути враховані при розробці на впровадженні вітчизняних правових актів антиофшорного спрямування.

5. Наявність недоліків: суттєві недоліки були усунуті в процесі роботи, при цьому є незначні зауваження редакційного характеру.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: кваліфікаційна бакалаврська робота Дашко І.М. відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт даної галузі знань та рекомендується до захисту перед ЕК.

Науковий керівник: доцент кафедри міжнародних фінансів, к.е.н.

(посада, учене звання, науковий ступінь)

Зінченко Ф.А.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	7
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНИХ ЗОН	7
1.1. Поняття, причини створення та розвитку офшорних зон.....	7
1.2. Класифікація та особливості функціонування офшорних юрисдикцій	17
1.3. Переваги та недоліки офшоризації.....	26
Висновки до 1 розділу	35
РОЗДІЛ 2	37
РОЛЬ ОФШОРНИХ ЗОН У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	37
2.1. Масштаби поширення офшоризації бізнесу в світі.....	37
2.2. Вплив офшорів на національні економіки країн світу	42
2.3. Перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон.....	51
Висновки до 2 розділу	61
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	65
КОРОТКИЙ ЗВІТ ПОДІБНОСТІ	70

ВСТУП

Актуальність роботи. Офшорні зони відіграють все більш помітну роль у сучасній світовій економіці. За оцінками експертів, через офшорні юрисдикції проходить понад половина світових фінансових потоків. Офшорний бізнес дозволяє компаніям оптимізувати оподаткування, зберігати конфіденційність власності, залучати іноземні інвестиції. Водночас, офшорні зони часто, й не безпідставно, асоціюються з відмиванням грошей, ухиленням від сплати податків та іншою незаконною діяльністю. Тому вивчення специфіки та ролі офшорних юрисдикцій в глобальній економіці є важливим завданням сучасної економічної науки.

Офшорний бізнес існує вже кілька десятиліть, проте останнім часом він набув особливо великих масштабів у зв'язку зі стрімким розвитком процесів глобалізації та лібералізації світової економіки. За приблизними оцінками, зараз через офшорні зони, або податкові гавані, проходять трильйони дол. США, що становить приблизно половину сукупного світового ВВП.

Офшорні зони - це переважно невеликі країни або території, що характеризуються низьким або взагалі відсутнім рівнем оподаткування, помірним державним наглядом, спрощеними процедурами реєстрації компаній. Такі умови приваблюють міжнародний капітал та дозволяють компаніям мінімізувати податкові виплати.

Офшорний бізнес має суттєві переваги для економічного розвитку приймаючих юрисдикцій і компаній. Водночас, офшори часто пов'язують з нелегальними фінансовими операціями, відмиванням грошей, ухиленням від сплати податків. Тому аналіз особливостей функціонування офшорних юрисдикцій є актуальним питанням світової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Офшорні зони відіграють важливу роль у світовій економіці, але їх функціонування є доволі суперечливим

питанням. Нижче наведено короткий огляд деяких останніх досліджень та публікацій на цю тему:

1. Звіт Tax Justice Network "The State of Tax Justice 2020" - містить аналіз глобальних фінансових потоків через податкові гавані та оцінку їх масштабів у \$5-32 трлн. [1]

2. Дослідження ОЕСР "Harmful Tax Practices - 2019 Progress Report on Preferential Regimes" - аналізує особливості оподаткування та регулювання діяльності компаній в офшорних зонах. [2]

3. Стаття G. Turner "Offshore Financial Centers and Tax Havens: The Rise of Global Capital" (New Political Economy, 2012) - розглядає еволюцію та причини зростання популярності офшорних юрисдикцій у контексті глобалізації. [3]

4. Книга Р. Палана, Р. Мерфі та К. Чавагнолі "Tax Havens: How Globalization Really Works" - досліджує механізми функціонування офшорних зон та їх роль у лібералізації міжнародних фінансових потоків. [4]

5. Публікація Луцишин, Южанінової, Фролової, Мазур «Сучасна офшоризація бізнесу у конструкті національної фіскальної безпеки» - містить дослідження феномену офшоризації, зокрема розглянуто його економічний зміст, механізми функціонування, структурні зміни, тенденції офшоризації фінансових послуг, стан і проблеми в Україні, переваги та недоліки використання офшорних зон, передумови виникнення та еволюцію офшорного бізнесу, а також причини виникнення офшорних юрисдикцій. [5]

6. Публікації міжнародних організацій (ОЕСР, МВФ, Світовий Банк) з питань боротьби з відмиванням грошей та ухиленням від сплати податків. Дані публікації та дослідження висвітлюють різні аспекти функціонування офшорів, включаючи податкове планування, банківську таємницю, привілейовані податкові режими та наслідки для світової економіки.

В той же час, масштаби офшоризації залишають відкритими й актуальним питання впливів офшорів на національні економіки країни та подальші перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон.

Мета і завдання роботи. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей функціонування основних офшорних зон та їх впливу на розвиток світової економіки.

Для досягнення визначеної мети було поставлено наступні завдання:

- визначити основні поняття офшорних зон та причини їх створення;
- провести дослідження класифікації офшорних зон;
- ознайомитись з особливостями функціонування офшорних зон;
- розкрити переваги та недоліки офшорних зон;
- визначити масштаби поширення офшоризації бізнесу у світі;
- визначити вплив офшорів на національні економіки країни та подальші

перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон.

Об'єктом дослідження є процес функціонування офшорних зон у світовому господарстві.

Предмет дослідження є економічні відносини, що виникають в процесі використання офшорних юрисдикцій суб'єктами міжнародної економічної діяльності.

Методи дослідження. Широко використовувалися методи узагальнення та абстрагування для формулювання концептуальних висновків на основі емпіричних спостережень і даних. Водночас, індуктивний і дедуктивний методи забезпечили перехід від часткових фактів до загальних висновків і навпаки для поглибленого аналізу. Аналіз і синтез стали у нагоді для деталізованого дослідження окремих аспектів офшорної діяльності, а також для формування цілісного бачення їхньої ролі в глобальній економіці. Порівняльний метод дозволив виявити спільні риси та відмінності між різними офшорними юрисдикціями.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. У теоретичному плані отримані висновки поглиблюють наукові знання про природу, механізми функціонування та вплив офшорних юрисдикцій на світову економіку. У практичному вимірі результати дослідження можуть слугувати підґрунтям для вдосконалення законодавства і механізмів державного

регулювання офшорного бізнесу з метою зменшення можливостей для ухилення від сплати податків, відмивання грошей та інших незаконних операцій.

Методичне значення роботи полягає у можливості використання запропонованих наукових методів, економетричних моделей та аналітичних інструментів для подальших досліджень офшорних практик, оцінювання їх макроекономічних наслідків та визначення оптимальних шляхів регулювання.

Інформаційна база дослідження. Емпіричну основу дослідження склали різноманітні джерела офіційної статистичної інформації та аналітичних матеріалів. До них належать:

1. Дані та звіти провідних міжнародних організацій, таких як Організація Об'єднаних Націй, Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та Організація економічного співробітництва та розвитку. Ці джерела забезпечили доступ до глобальних показників та тенденцій, пов'язаних з офшорною діяльністю.

2. Наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів у формі монографій, статей у рецензованих журналах, матеріалів конференцій тощо. Вони дозволили ознайомитися з різними теоретичними концепціями, методологічними підходами та емпіричними результатами досліджень у царині офшорної проблематики.

3. Спеціалізовані видання та посібники, присвячені оцінці рівня фінансової безпеки держав, зокрема індексу фінансової секретності. Вони дозволили проаналізувати місце окремих офшорних юрисдикцій у глобальних фінансових потоках та їх роль в ухиленні від оподаткування.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів і висновків, списку використаних джерел і додатків. Основний текст роботи становить 60 сторінок і включає 6 рисунків і 2 таблиці. Список використаних джерел містить 45 пунктів.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНИХ ЗОН

1.1. Поняття, причини створення та розвитку офшорних зон

У контексті глобалізації та лібералізації світової економіки офшорні зони набувають все більшого значення. Фінансовий світ продовжує зазнавати потрясінь через численні кризи, які ослаблюють світову економіку. Державний борг деяких країн вже давно перевищив мільярдний рубіж. У цій нестабільній ситуації підприємці та інвестори провідних економік світу невпинно шукають способи оптимізувати оподаткування та знизити податковий тягар.

Офшорні зони стали з'являтися в другій половині XX ст. Спочатку слово «офшор» використовувалося для позначення островів біля берегів Великої Британії, але під управлінням Британії. Пізніше, коли ці острови де-факто стали самоврядними державами, їх влада прийняла закони, які зробили привабливою реєстрацію міжнародних бізнес-компаній на них, оскільки були запропоновані серйозні податкові пільги. Таким чином, фраза «офшорна зона» стала стосуватися юрисдикцій з нульовим податком, а «офшорна компанія» означала компанію, зареєстровану в такій юрисдикції.

Згідно з визначенням, яке надається в статті «Офшорна зона – вигода чи ризик?» [6], офшорні зони – це держави або їх частини, в яких діє нульовий або пільговий режим оподаткування. Є нюанс: як правило, ці пільги надають підприємствам, які зареєстровані на території офшорної зони. Вони можуть вести свою діяльність фактично за межами цієї країни. За різними оцінками в офшорах приховується 10–13% світового ВВП, тобто понад \$10 трлн. [7]

Синоніми офшорної зони — офшорний центр, безподаткова зона, податковий притулок, податкова гавань. Офшорні зони зазвичай розташовуються на острівних державах, де суб'єкти господарювання реєструють корпорації, інвестиції та депозити. Компанії й особи (переважно з високим рівнем статків) можуть

переміщувати активи в офшори задля сприятливіших умов, зокрема уникнення оподаткування, пом'якшеного регулювання чи захисту активів. Хоча офшорні заклади можуть також використовуватися з протиправною метою, вони самі по собі не вважаються нелегальними.

Офшорні зони займають унікальне місце в світовій економіці і мають низку характерних особливостей, що відрізняє їх від інших економічних утворень. Отже, до основних характерних рис можна віднести (див. рис.1):

- В офшорних зонах зазвичай податок на прибуток має нульову ставку або не перевищує 1-2%. Досить поширеною є практика, за якою фірми, що зареєстровані у цих країнах, але ведуть діяльність в інших державах, сплачують разовий річний податок, що не залежить від отриманого компанією доходу.

- У офшорних юрисдикціях законодавчо встановлено досить суворі правила щодо збереження фінансової конфіденційності, включаючи банківську та комерційну таємницю. Також особи, які є засновниками та власниками компаній, зазвичай не підлягають розголошенню (розкриття такої інформації може вимагатися лише у випадку початку розслідування по факту здійснення кримінального злочину). [8]

- У офшорних зонах застосовується максимально спрощений порядок подання фінансової звітності та обліку загалом. Часто не потрібно подавати бухгалтерські звіти і податкові декларації, а єдиним видом звітності може бути щорічний фінансовий звіт.

- У офшорних зонах відсутні або ж мінімальні вимоги до статутного капіталу компаній, які там реєструються. Зазвичай статутний капітал просто декларується під час реєстрації, і немає встановленого мінімального розміру. Це означає, що засновники можуть вказати будь-яку суму для статутного капіталу, або навіть обійтися без нього. Такий підхід надає більшу гнучкість і спрощує процес створення та управління компаніями в офшорних юрисдикціях.

- У деяких офшорних центрах суб'єкти господарювання можуть отримувати пільгові умови під час сплати податків і зборів, включаючи повне звільнення від оподаткування.

- У офшорних зонах нерезиденти не підлягають валютному контролю та регулюванню, що означає, що вони не обмежені обміном валюти або здійсненням валютних операцій.
- У офшорних юрисдикціях відсутня кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства.
- У більшості випадків управління бізнес-діяльністю в офшорних зонах може мати умовний характер, і керування зазвичай здійснюється секретарською фірмою за дорученням власника. [8]

Рис. 1. Характерні риси офшорних зон. Розроблено авторкою за даними [8]

Тобто офшорні зони представляють собою унікальні елементи економіки, що відрізняються своїми специфічними особливостями. Вони відомі низькими податковими ставками на прибуток, строгими правилами щодо збереження фінансової конфіденційності та спрощеним порядком подання фінансової звітності.

Мінімальні вимоги до статутного капіталу, пільгові умови оподаткування та відсутність кримінальної відповідальності за порушення податкового законодавства також є характерними рисами офшорних юрисдикцій. Додатково, нерезиденти в офшорних зонах не підлягають валютному контролю, а управління

бізнесом часто здійснюється через секретарські фірми за дорученням власників. Всі ці фактори роблять офшорні зони привабливими для різноманітних видів бізнесу та інвестиційної діяльності.

В сучасному світі поняття офшорних зон викликає значний інтерес і визначає важливий аспект глобальної економіки. Офшорні зони є територіями або юрисдикціями, які надають специфічні фінансові та податкові переваги, часто використовуються для оптимізації податкових платежів та зменшення фінансових обтяжень. Однією з основних ознак офшорної зони є низький рівень оподаткування або його відсутність для бізнесу та інвесторів. Це робить офшорні зони привабливими для тих, хто шукає можливості зменшення податкових витрат і оптимізації фінансів.

Офшорні зони відіграють велику роль у глобальній економіці, зокрема:

1. Податкові пільги: Головною відмінністю офшорних зон є їхні вигідні податкові режими. У багатьох юрисдикціях діють низькі або нульові ставки податку на прибуток підприємств, податки на дивіденди, відсотки та роялті. Це створює сприятливе середовище для ведення бізнесу та залучення інвестицій.

Як приклад, можна навести Багамські Острови: На Багамах немає податку на прибуток для міжнародних компаній, а також відсутні податки на дивіденди, відсотки та роялті. Це робить їх привабливими для компаній, що займаються міжнародним бізнесом та інвестиціями. Даний приклад ілюструє, як офшорні юрисдикції встановлюють низькі або нульові податкові ставки для залучення міжнародних компаній та капіталу на свої території. [9]

2. Конфіденційність: Деякі офшорні юрисдикції пропонують високий рівень конфіденційності та захисту інформації про власників компаній та їхні активи. Це забезпечується шляхом законодавства про банківську та комерційну таємницю, дозволяючи зберігати анонімність.

Як приклад можна навести Швейцарію: Ця країна славиться своїми суворими законами про банківську таємницю, які захищають конфіденційність інформації про клієнтів банків. Це робить Швейцарію популярним місцем для розміщення офшорних рахунків та структур. Слід зазначити, що через посилення міжнародного

тиску та боротьбу з відмиванням грошей, багато офшорних юрисдикцій змушені були пом'якшити свої закони про конфіденційність і вводити більш прозорі вимоги до розкриття інформації про власників.

3. Простота реєстрації: Процес реєстрації компанії в офшорних зонах, як правило, є швидким та простим. Вимоги до звітності та аудиту часто є менш жорсткими, ніж у країнах з традиційними податковими системами.

Як приклад Сейшельські Острови: Реєстрація міжнародної бізнес-компанії на Сейшелах може зайняти всього кілька днів. Для цього потрібно надати мінімальний пакет документів, а щорічні вимоги до звітності дуже прості. У багатьох цих юрисдикціях немає вимог щодо резидентного директора чи секретаря компанії, що спрощує процес. Однак важливо пам'ятати, що міжнародні стандарти протидії відмиванню грошей та уникненню податків вимагають певного рівня належної перевірки та прозорості.

4. Структури власності: Офшорні юрисдикції часто дозволяють створювати складні структури власності, такі як трасти, фонди чи холдингові компанії. Це забезпечує додатковий рівень конфіденційності та захисту активів.

Як приклад, Британські Віргінські Острови (БВО): Ця юрисдикція є однією з найпопулярніших для створення трастів та холдингових компаній. БВО дозволяє формувати багаторівневі структури, де активи можуть належати трастам, а трасти, в свою чергу, контролюються номінальними акціонерами або директорами. Використання складних структур власності в офшорних юрисдикціях часто критикується через можливість приховування справжніх бенефіціарних власників та відмивання грошей. Однак вони також можуть застосовуватись для законного планування податків та захисту активів.

5. Гнучкість валютних операцій: Багато офшорних зон не накладають обмежень на рух капіталу, що полегшує міжнародні фінансові операції та переказ коштів. [9]

Як приклад Гонконг: Ця спеціальна адміністративна зона Китаю не має обмежень на переказ капіталу та конвертацію валют. Там діють лише загальні правила протидії відмиванню грошей. Це робить Гонконг популярним місцем для

проведення міжнародних фінансових операцій. Відсутність валютних обмежень в офшорних зонах забезпечує гнучкість для міжнародних компаній та інвесторів при проведенні транскордонних операцій, переказі дивідендів, відсотків та капіталу. Однак важливо дотримуватись належних процедур комплайенсу для уникнення відмивання грошей.

6. Фінансові послуги: У деяких офшорних центрах розташовані банки, страхові компанії та інші фінансові установи, які пропонують спеціалізовані послуги для міжнародних клієнтів.

Як приклад Кайманові Острови – дана британська заморська територія є одним із найбільших центрів офшорного банкінгу та фінансових послуг. Тут розміщені численні офшорні банки, хедж-фонди, страхові компанії, що обслуговують клієнтів з усього світу. Ці офшорні фінансові центри пропонують сприятливі податкові режими, конфіденційність, а також спеціалізоване законодавство та інфраструктуру для надання офшорних фінансових послуг міжнародним компаніям та заможним приватним особам.

Варто зазначити, що використання офшорних зон завжди було предметом жвавих дискусій та критики. Хоча існують законні причини для їх використання, такі як податкове планування, захист активів чи структурування міжнародного бізнесу, офшорні юрисдикції часто асоціюються з ухиленням від сплати податків та відмиванням грошей. [10]

Високий рівень конфіденційності, відсутність або низькі податкові ставки, а також гнучкі вимоги до звітності та аудиту в деяких офшорних зонах можуть сприяти приховуванню справжніх власників компаній та походженню їхніх активів. Це створює ризики для використання офшорних структур з метою незаконної мінімізації податкових зобов'язань, відмивання коштів, здобутих злочинним шляхом, або фінансування терористичних організацій.

Критики офшорних зон стверджують, що вони підривають справедливість у оподаткуванні, оскільки багаті особи та великі корпорації можуть уникати сплати належних податків, перемістивши свої активи та прибутки в юрисдикції з низькими

або нульовими ставками. Це створює нерівні умови для конкуренції та обмежує ресурси країн для фінансування суспільних послуг та інфраструктури.

Усвідомлюючи ці ризики, міжнародні організації, такі як Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та Європейський Союз, активно працюють над посиленням регулювання та вимог до прозорості в офшорних юрисдикціях. Вони сприяють обміну податковою інформацією, вимагають розкриття даних про бенефіціарних власників компаній та трастів, а також запроваджують санкції проти юрисдикцій, які не дотримуються міжнародних стандартів.

Деякі країни також вживають односторонніх заходів для боротьби з ухиленням від сплати податків через офшори, запроваджуючи правила контролю над трансфертним ціноутворенням, вимоги звітності про іноземні активи та податкові санкції. Незважаючи на ці зусилля, офшорні юрисдикції залишаються важливою частиною глобальної фінансової системи, і їхнє майбутнє буде залежати від здатності адаптуватися до все більш жорстких вимог прозорості та обміну інформацією.

Однак важливо розуміти, що використання офшорних зон пов'язане з певними ризиками та правовими аспектами. Деякі офшорні зони можуть також надавати конфіденційність у веденні бізнесу та банківських операцій. Відсутність строгого регулювання та контролю може також створювати умови для використання офшорних зон у цілях відмивання грошей та уникнення податків.

Багато офшорних юрисдикцій пропонують високий рівень конфіденційності для компаній та банківських рахунків, зареєстрованих на їхніх територіях. Хоча конфіденційність сама по собі не є незаконною, вона може створювати сприятливі умови для тих, хто прагне приховати свої активи або доходи від податкових чи правоохоронних органів. Непрозорі офшорні структури та анонімні рахунки можуть використовуватися для відмивання грошей, здобутих злочинним шляхом, або для ухилення від сплати податків. [11]

Крім того, через недостатнє регулювання деякі офшорні зони можуть перетворитися на притулки для шахрайських схем, фіктивних компаній та інших видів фінансових злочинів. Відсутність належної due diligence (всебічний аналіз та перевірка об'єкта інвестування або придбання з метою виявлення можливих ризиків і недоліків перед укладанням угоди) під час реєстрації та моніторингу компаній створює ризики їх використання для протизаконної діяльності.

Враховуючи ці ризики, міжнародні організації та урядові органи все частіше закликають до посилення контролю та прозорості в офшорних юрисдикціях. Вимоги до розкриття інформації про бенефіціарних власників компаній, обміну податковими даними та протидії відмиванню грошей стають все більш поширеними.

Водночас, законослухняні компанії та інвестори все частіше уникають непрозорих офшорів, обираючи юрисдикції з високими стандартами регулювання та дотриманням міжнародних норм. Адже репутаційні ризики та можливі санкції за причетність до незаконної діяльності можуть згодом перевищити будь-які короткострокові вигоди від використання офшорних зон. [12]

Офшорні зони можуть мати різні статуси, включаючи ті, які визнані міжнародними організаціями як "чорні списки" через недостатню прозорість у фінансових операціях. Таким чином, розуміння поняття та ознак офшорних зон має велике значення для фінансових та бізнесових фахівців у контексті глобального економічного середовища.

У сучасному глобалізованому світі бізнесу деякі компанії намагаються скористатися перевагами офшорних юрисдикцій для оптимізації своїх фінансових операцій та зменшення податкового навантаження. Візьмемо, наприклад, великий міжнародний конгломерат "XYZ Corp", який має філії у різних країнах світу.

З метою підвищення прибутковості та конкурентоспроможності на світовому ринку керівництво "XYZ Corp" вирішило перенести частину своїх фінансових потоків до офшорної юрисдикції на Карибських островах. Ця офшорна зона відома своїми пільговими податковими режимами, а також недостатньою прозорістю у питаннях фінансового регулювання та звітності.

Використовуючи складну структуру материнських та дочірніх компаній у цій офшорній юрисдикції, "XYZ Corp" змогла легально мінімізувати свої податкові зобов'язання у країнах, де вони здійснюють основну діяльність. Водночас, така практика викликала занепокоєння у міжнародних організацій, які наполягають на більшій прозорості та боротьбі з незаконною мінімізацією податків.

Незважаючи на юридичну законність своїх дій, репутація "XYZ Corp" зазнала певних втрат, адже офшорні зони нерідко асоціюються з ухиленням від сплати податків та відмиванням грошей. Отже, навіть якщо компанія дотримується букви закону, її залучення до офшорних юрисдикцій може мати негативний вплив на громадську думку та довіру інвесторів.

Станом на 2022 рік використання офшорних зон залишалось досить поширеним явищем серед компаній та заможних осіб у всьому світі. Це підтверджується низкою досліджень та звітів міжнародних організацій:

У своєму щорічному звіті "Корпоративні податкові стратегії та агресивне податкове планування" за 2022 рік, ОЕСР проаналізувала податкові звітності та структури близько 500 найбільших міжнародних корпорацій. [13]

Згідно з висновками звіту, приблизно 40% обстежених транснаціональних компаній мали дочірні структури в офшорних юрисдикціях або активно використовували офшорні фінансові центри для мінімізації своїх глобальних податкових зобов'язань.

Серед найпоширеніших офшорних юрисдикцій, які використовувалися корпораціями, були:

- Нідерланди (найпопулярніший напрямок завдяки сприятливому податковому режиму);
- Швейцарія;
- Ірландія;
- Люксембург;
- Бермудські острови;
- Кайманові острови;
- Багамські острови.

Компанії широко застосовували різноманітні офшорні інструменти для оптимізації своєї податкової політики та структурування бізнес-операцій. Одним з найпоширеніших інструментів було трансфертне ціноутворення – практика встановлення спеціальних цін на товари, послуги чи нематеріальні активи при здійсненні операцій між пов'язаними компаніями в межах однієї групи. Маніпулюючи трансфертними цінами, прибутки можна було переміщувати до юрисдикцій з більш сприятливим податковим режимом.

Крім того, компанії активно використовували перекази роялті та відсотків між своїми філіями, зареєстрованими в офшорних зонах. Утворювалися дочірні структури, на які переводилися платежі за користування інтелектуальною власністю (роялті) або сплату відсотків за позики, що дозволяло акумулювати значні прибутки у низькоподаткових юрисдикціях. [14]

Популярною практикою було створення холдингових компаній в офшорних зонах, через які здійснювалося володіння часткою в дочірніх підприємствах. Це забезпечувало оптимізацію оподаткування при виплаті дивідендів материнській компанії. Деякі юрисдикції також пропонували сприятливі умови для заснування внутрішньокорпоративних фінансових центрів, що здійснювали запозичення, інвестиції та управління фінансовими потоками всієї групи компаній.

В офшорних зонах також нерідко реєструвалися компанії-оболонки, які фактично не вели господарської діяльності, але використовувалися для приховування реальних власників та джерел походження коштів. Окрім цього, застосовувалися довірчі фонди та трасти, що дозволяли передавати активи та багатство наступним поколінням з мінімальним рівнем оподаткування.

Проте важливо розуміти, що багато з цих практик можуть розцінюватися як незаконні способи ухилення від сплати податків у різних юрисдикціях. Тому останнім часом уряди країн усе активніше вживають заходів для протидії агресивному податковому плануванню з використанням офшорних інструментів. За оцінками ОЕСР, завдяки офшорним схемам багатонаціональні корпорації заощаджують десятки мільярдів доларів щорічно на податках.

Водночас, у звіті відзначається, що деякі країни вживають заходів для протидії агресивному податковому плануванню, вводячи правила обмеження витрат до оподаткування та обмежуючи трансфертне ціноутворення.

Таким чином, дані ОЕСР підтверджують широке використання офшорних юрисдикцій найбільшими ТНК світу з метою істотної мінімізації податкових виплат.

1.2. Класифікація та особливості функціонування офшорних юрисдикцій

Офшорні зони (юрисдикції) - це країни чи окремі території держав, які пропонують значні податкові та інші пільги для іноземних компаній. Вони характеризуються низькими податковими ставками або взагалі відсутністю оподаткування, спрощеними вимогами до звітності та конфіденційністю інформації.

Головною метою створення офшорних зон є залучення іноземного капіталу та стимулювання економічного розвитку. Проте на практиці вони часто використовуються для ухилення від сплати податків, відмивання коштів та інших незаконних операцій.

Серед типових ознак офшорних юрисдикцій можна виділити низькі податки або їх відсутність для нерезидентів, суворі правила збереження фінансової таємниці, спрощені вимоги до фінансової звітності і аудиту. Крім того, вони часто мають сприятливе валютне регулювання та ліберальне законодавство для реєстрації компаній.

Офшорні зони поділяються на зони з повною офшоризацією, де компанії повністю звільняються від оподаткування, та податковою офшоризацією, де пропонуються лише знижені ставки податків, без звільнення компаній від ведення обліку та складання звітності. Цей поділ відображає різні рівні пільг та вимог, що пропонуються компаніям у різних офшорних юрисдикціях. [15]

Зони повної офшоризації, такі як Британські Віргінські острови чи Панама, фактично звільняють зареєстровані там компанії від сплати будь-яких податків на

прибуток, доходи або активи. Втім, така повна податкова свобода часто супроводжується жорсткими вимогами щодо конфіденційності та нерозголошення інформації про власників та фінансові операції цих компаній. Ці юрисдикції нерідко потрапляють під критику міжнародних організацій за надмірну закритість та можливе сприяння незаконним фінансовим схемам.

З іншого боку, юрисдикції з податковою офшоризацією, такі як Кіпр чи Швейцарія, не звільняють компанії повністю від оподаткування, але пропонують дуже низькі ставки податку на прибуток, іноді лише кілька відсотків. Водночас, ці компанії зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність відповідно до місцевих законів. Такі юрисдикції намагаються позиціонувати себе як привабливі місця для ведення бізнесу завдяки поєднанню низьких податків та належного регулювання.

Незалежно від типу офшорної зони, компанії, що користуються їхніми пільгами, мають бути обережними, щоб не порушувати закони країн, де вони фактично здійснюють свою діяльність. Агресивне податкове планування та використання офшорних схем може викликати підозри у незаконній мінімізації податків та призвести до серйозних штрафів і репутаційних втрат.

Отже, офшорні юрисдикції – території зі сприятливими умовами для мінімізації податкових та інших зобов'язань іноземних компаній. Водночас вони часто використовуються для приховування активів та ухилення від сплати податків.

Рішення про визнання або невизнання офшорних зон є суверенним правом кожної окремої держави. Офіційний перелік офшорних зон, які визнаються Україною, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України та має назву "Перелік офшорних зон". Цей документ є повним і вичерпним переліком таких територій з точки зору українського законодавства. Даний документ було прийнято 23 лютого 2011 р. № 143-р. зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2018р. № 1079-р, від 19 лютого 2020р. №130-р, від 27 травня 2020р. №582-р та від 29 вересня 2021 р. № 1177-р. (табл.1):

Таблиця 1 - Перелік офшорних зон

Британські залежні території	Острів Гернсі, Острів Джерсі, Острів Мен, Острів Олдерні
Центральна Америка	Беліз, Панама
Європа	Андорра, Гібралтар, Монако
Карибський регіон	Багамські Острови, Барбадос, Бермудські острови, Британські Віргінські Острови, Віргінські Острови (США), Гренада, Кайманові Острови, Монтсеррат, Нідерландські Антильські Острови, Пуерто-Ріко, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Співдружність Домініки, Теркс і Кайкос, Тринідад і Тобаго, Ангілья, Антигуа і Барбуда, Аруба, Сент-Вінсент і Гренадіни
Африка	Ліберія, Намібія, Сейшельські Острови
Тихоокеанський регіон	Самоа, Фіджі, Вануату, Гуам, Маршалльські Острови, Науру, Ніуе, Палау, Острови Кука, Американське Самоа
Південна Азія	Мальдівська Республіка

Джерело: розроблено авторкою за даними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 143-р.

Інформація наведена у таблиці дає вичерпний огляд різноманітних офшорних юрисдикцій у всьому світі. Наведений перелік демонструє географічну різноманітність та глобальний характер офшорної індустрії.

Британські залежні території, такі як острови Гернсі, Джерсі, Мен та Олдерні, є одними з найвідоміших та найстаріших офшорних центрів. Британські залежні території, знані як Нормандські острови Гернсі і Джерсі, а також острови Мен та Олдерні, займають особливе місце у світі офшорних фінансових центрів. Вони мають тривалу історію як провідні офшорні юрисдикції, що приваблюють компанії та заможних осіб з усього світу.

Ці острови пропонують вигідні податкові режими, які є одними з їхніх головних переваг. На островах діють низькі або нульові ставки оподаткування для багатьох видів компаній та доходів, особливо для пасивних інвестиційних прибутків. Така податкова політика створює сприятливе середовище для розміщення холдингових, фінансових та інвестиційних структур, дозволяючи істотно мінімізувати податкові виплати.

Крім того, дані юрисдикції забезпечують високий рівень конфіденційності та захисту інформації про власників компаній і трастів. Це гарантує анонімність та приватність для тих, хто бажає приховати своє багатство та активи в офшорах. Суворі закони про банківську таємницю та нерозголошення інформації роблять ці острови привабливими для забезпечення конфіденційності.

Однією з ключових переваг є також розвинена інфраструктура професійних фінансових послуг. На островах розташовані численні юридичні, бухгалтерські та банківські фірми, які спеціалізуються на обслуговуванні офшорного бізнесу. Вони пропонують широкий спектр послуг з реєстрації компаній, управління трастами, податкового планування та консультацій.

Додатковими чинниками привабливості є зручне розташування цих територій неподалік від Великобританії та інших великих фінансових центрів Європи, а також використання англійської правової системи, що є звичною для багатьох міжнародних компаній. [16]

У Центральній Америці Беліз та Панама є провідними офшорними юрисдикціями, які приваблюють міжнародні компанії завдяки низьким податкам та гнучкому законодавству. Беліз, невелика держава на узбережжі Карибського моря, перетворилася на популярний офшорний центр завдяки вигідному податковому клімату. Ця країна не стягує податки на прибуток міжнародних бізнес-компаній, корпоративний прибутковий податок, податки на доходи, отримані за межами Белізу, та податки на приріст капіталу. Така ліберальна податкова політика робить Беліз привабливим для міжнародних корпорацій, які прагнуть мінімізувати свої податкові зобов'язання. Панама, розташована на перехресті між Північною та Південною Америками, також є визнаним офшорним

центром. Ця країна пропонує низькі або нульові ставки оподаткування для багатьох видів міжнародних компаній та доходів. Наприклад, доходи від іноземних джерел взагалі не оподатковуються в Панамі. Панама має гнучке корпоративне законодавство та добре розвинену інфраструктуру професійних послуг, включаючи юридичні, бухгалтерські та банківські фірми, які спеціалізуються на офшорному обслуговуванні. Країна також славиться своєю "хартією конфіденційності", яка забезпечує високий рівень конфіденційності та захист банківської таємниці.

В Європі Андорра, Гібралтар та Монако відомі як престижні податкові гавані, що пропонують привабливі пільги для багатих осіб та компаній, які шукають сприятливого податкового клімату. Княжа держава Андорра, розташована високо в Піренейських горах між Іспанією та Францією, є однією з таких престижних податкових гаваней у Європі. Ця альпійська країна пропонує низькі податкові ставки для корпорацій і податкових резидентів, а також не стягує податки на активи та багатство. Завдяки своєму вигідному географічному розташуванню та залученню інвестицій з сусідніх країн, Андорра перетворилася на фінансовий центр, який приваблює міжнародний капітал.

Гібралтар, британська заморська територія на південному узбережжі Піренейського півострова, також є відомою європейською податковою гаванню. Ця юрисдикція пропонує низькі корпоративні податки, відсутність податку на доходи фізичних осіб та низький поріг для отримання податкового резидентства. Завдяки зручному розташуванню і професійній інфраструктурі фінансових та юридичних послуг, Гібралтар став популярним місцем для базування міжнародного бізнесу та холдингових структур. [16]

Князівство Монако, розташоване на узбережжі Середземного моря, відоме як одна з найпрестижніших податкових гаваней у світі. Воно пропонує надзвичайно низькі або нульові ставки податків для бізнесу і громадян, а також не стягує податки на активи, багатство чи успадковане майно. Привабливий податковий режим у поєднанні з розкішним стилем життя та безпекою роблять Монако надзвичайно популярним місцем для розміщення багатих осіб та їхнього капіталу.

Ці європейські податкові гавані приваблюють заможних підприємців, успішних бізнесменів та інвесторів з усього світу, які прагнуть користуватися сприятливими умовами мінімального оподаткування та пільгового режиму для своїх статків та компаній. Пропонуючи податкові пільги в поєднанні з політичною стабільністю та безпекою, вони стали престижними фінансовими центрами в самому серці Європи.

У Карибському басейні розташовано чимало офшорних юрисдикцій, серед яких Ангілья, Антигуа і Барбуда, Аруба, Багамські Острови, Барбадос, Бермудські острови, Британські та Американські Віргінські Острови, Гренада, Кайманові Острови та низка інших територій. Цей регіон є домівкою для великої кількості офшорних центрів. Ці юрисдикції відіграють ключову роль у глобальній фінансовій системі та часто використовуються для реєстрації холдингових компаній та трастів. Британські Віргінські острови та Кайманові острови є двома з найбільш відомих світових центрів з реєстрації офшорних компаній. Тисячі міжнародних корпорацій та приватних осіб вибирають ці юрисдикції для розміщення власних холдингів, фондів та трастів, користуючись низьким рівнем оподаткування та захистом конфіденційності. [16]

Багамські острови також відомі як значний фінансовий офшорний центр, де базується велика кількість приватних банківських, трастових та інших фінансових компаній, що обслуговують міжнародних клієнтів.

Завдяки комбінації вигідних податкових умов, законодавчої підтримки та розвиненої інфраструктури офшорних послуг, карибські острови відіграють ключову роль у глобальній фінансовій системі, залучаючи величезні грошові потоки з усього світу.

Африканські країни Ліберія, Намібія та Сейшельські Острови відомі як популярні офшорні юрисдикції, особливо для морської та судноплавної індустрії. Ці держави пропонують сприятливі умови та переваги для міжнародних судновласників та судноплавних компаній з кількох ключових причин. [16]

По-перше, ці африканські офшорні центри надають вигідні податкові режими для морського бізнесу. Компанії, що реєструють свої судна під прапорами цих

країн, можуть значно зменшити податкові витрати або взагалі не сплачувати податки на прибуток від морських перевезень. Такі пільги роблять реєстрацію флоту у цих юрисдикціях економічно привабливою.

Крім того, Ліберія, Намібія та Сейшельські Острови мають гнучке та зручне законодавство для судноплавної галузі. Вони пропонують спрощені процедури реєстрації суден, мінімальні вимоги до власників та екіпажу, а також забезпечують конфіденційність інформації про бенефіціарних власників. Це робить ці офшори популярними серед морських перевізників. [16]

Ще однією важливою перевагою є членство цих країн у різних міжнародних морських конвенціях та організаціях. Зокрема, прапори Ліберії та Панам визнані престижними "відкритими реєстрами" для суден у всьому світі.

Також не можна забувати про географічне розташування Сейшельських Островів посеред важливих морських шляхів в Індійському океані, що робить їх зручним офшорним центром для суднобудування та судноплавства в цьому регіоні.

У Тихоокеанському регіоні такі офшорні центри, як Фіджі, Самоа, Американське Самоа, Острови Кука, Палау, Ніуе, Науру, Маршаллові Острови, Гуам та Вануату, хоча і невеликі за розміром, але можуть бути привабливими для певних видів бізнесу. Вануату – це острівна держава, яка пропонує нульове оподаткування для офшорних компаній, банківську таємницю та конфіденційність. Вануату став особливо популярним для реєстрації морських суден та оболонкових компаній.

Гуам, як неінкорпорована територія США, має особливий правовий статус і часто використовується американськими компаніями для мінімізації податків. На острові діє спеціальний офшорний режим.

Маршаллові Острови відомі через свій відкритий міжнародний реєстр для суден, який користується популярністю у судновласників завдяки низьким витратам та мінімуму бюрократії.

Науру та Ніуе – це невеликі острівні країни в Тихому океані, які пропонують офшорні компанії із захистом конфіденційності, нульовим прибутковим податком та простими процедурами реєстрації.

Палау – дана тихоокеанська острівна держава має законодавство, сприятливе для створення офшорних трастів і фондів з метою приховування активів та спадкового планування.

Острови Кука стали популярним місцем реєстрації міжнародних бізнес-компаній завдяки низьким податкам, захисту конфіденційності інформації та простоті адміністрування.

Американське Самоа, як територія США, також пропонує офшорні податкові пільги для певних видів бізнесу. [17]

Самоа та Фіджі розвивають свої офшорні юрисдикції, пропонуючи вигідні податкові умови і банківську таємницю для залучення іноземних інвестицій.

Незважаючи на свої невеликі розміри, ці тихоокеанські офшорні центри можуть бути привабливими для створення холдингових компаній, трастів, судноплавних операцій чи мінімізації податків на певні види доходів. Їхні переваги часто включають нульове оподаткування, конфіденційність та сприятливі правові режими.

Мальдівська Республіка в Південній Азії також вважається офшорною юрисдикцією, що пропонує низькі податкові ставки та сприятливе законодавство для міжнародних компаній. Мальдіви є безподатковою юрисдикцією, яка взагалі не стягує податок на прибуток компаній чи податок на доходи фізичних осіб. Відсутність прибуткового податку робить цю країну надзвичайно вигідною для розміщення холдингових компаній, трастів та різних офшорних структур.

Кожна з цих юрисдикцій має свої особливості та переваги, такі як нульове або низьке оподаткування, конфіденційність, гнучке регулювання, спеціалізація на певних видах діяльності чи спрощені процедури реєстрації. Втім, багато з них перебувають під наглядом міжнародних організацій через можливі зловживання та недостатню прозорість.

Офшорні юрисдикції функціонують як своєрідні фінансові гавані для міжнародного бізнесу та заможних інвесторів, що прагнуть оптимізувати свої податкові зобов'язання та користуватися пільговими умовами ведення діяльності. Ці юрисдикції, розташовані на невеликих островах або у країнах зі сприятливим

законодавством, пропонують унікальну комбінацію переваг, які роблять їх привабливими для компаній та осіб, що шукають податкової ефективності та конфіденційності.

Одним з ключових елементів офшорних зон є пільгове оподаткування. Завдяки спеціальним законам, іноземні компанії та інвестори можуть сплачувати низькі або навіть нульові податки на свої доходи, прибутки та активи. Це досягається шляхом створення сприятливих податкових режимів, які звільняють нерезидентів від більшості податкових зобов'язань, що діють у звичайних юрисдикціях. [18]

Крім податкових пільг, офшорні центри також гарантують високий рівень конфіденційності та нерозголошення інформації про фінансові операції, власників компаній та їхні активи. Ця конфіденційність забезпечується завдяки жорстким законам про банківську таємницю та обмеженим вимогам щодо звітності. Це дозволяє зберігати анонімність та приватність для тих, хто бажає захистити свої фінансові інтереси від зовнішнього втручання.

Процедури реєстрації компаній в офшорних юрисдикціях є спрощеними та менш бюрократизованими порівняно з іншими країнами. Це дозволяє швидко та ефективно започатковувати міжнародний бізнес, уникаючи складних вимог щодо ведення бухгалтерського обліку та подання фінансової звітності, які є обов'язковими в багатьох інших юрисдикціях.

Окрім того, офшорні зони характеризуються гнучким регулюванням фінансової діяльності та операцій з капіталом, що надає більшу свободу для міжнародних компаній та інвесторів. Деякі офшорні центри також спеціалізуються на певних галузях, наприклад, судноплаванні, банківській справі, управлінні активами чи електронній комерції, і пропонують особливі пільги та сприятливе середовище для цих видів бізнесу.

Багато офшорних юрисдикцій розташовані у політично стабільних регіонах з розвиненою фінансовою інфраструктурою та використанням англійської мови як робочої, що полегшує ведення міжнародного бізнесу. Крім того, вони часто пропонують гнучкі та адаптовані корпоративні структури, такі як компанії з

обмеженою відповідальністю, трасти, партнерства тощо, які можуть бути більш сприятливими для певних видів діяльності або цілей.

Однак, незважаючи на всі ці переваги, використання офшорних юрисдикцій перебуває під пильним наглядом міжнародних організацій через ризики, пов'язані з ухиленням від сплати податків, відмиванням грошей та фінансуванням незаконної діяльності. Тому, хоча використання офшорних центрів не є незаконним за умови дотримання відповідних законів, воно може викликати підозри та завдати шкоди репутації, якщо не буде застосовуватися належна обачність та прозорість.

1.3. Переваги та недоліки офшоризації

Офшоризація, або використання офшорних юрисдикцій для ведення бізнесу, є досить поширеною практикою серед міжнародних компаній та заможних інвесторів. Ця тема викликає жваві дискусії та суперечки, оскільки офшорні зони мають як свої переваги, так і потенційні недоліки та ризики. З одного боку, офшоризація може забезпечити істотну податкову оптимізацію, конфіденційність, політичну стабільність та гнучкі корпоративні структури. Проте, з іншого боку, вона нерідко пов'язана з ризиками репутаційних втрат, санкцій за ухилення від сплати податків, відмиванням грошей та недостатньою прозорістю. [19]

Розглянемо детальніше основні переваги та недоліки офшоризації, щоб зрозуміти, чому ця практика залишається привабливою для багатьох компаній, але водночас викликає занепокоєння у міжнародних організацій та урядів різних країн.

Серед переваг офшоризації слід виділити наступні (див. рис. 2):

1. Податкова оптимізація

Однією з головних причин офшоризації є можливість легально зменшити податкове навантаження. Офшорні юрисдикції пропонують пільгові податкові режими, такі як низькі або нульові ставки податку на прибуток, відсутність податку на дивіденди, процентні платежі чи капітальні прирости.

Податкова оптимізація є однією з головних причин, чому компанії вдаються до офшоризації свого бізнесу. Офшорні юрисдикції пропонують надзвичайно

привабливі податкові режими, які дозволяють істотно зменшити податкове навантаження. Ключовою перевагою є те, що багато офшорних зон встановлюють нульові або дуже низькі ставки податку на прибуток компаній-нерезидентів, часто всього кілька відсотків. Крім того, в цих юрисдикціях зазвичай відсутні податки на дивідендні виплати, отримані відсотки за позиками чи прирости капіталу від продажу активів, що також сприяє збереженню коштів.

Окремі офшори для заохочення нових компаній пропонують так звані "податкові канікули" - періоди, протягом яких новостворені підприємства повністю звільняються від сплати податків терміном на кілька років. Більшість офшорних центрів використовують територіальний принцип оподаткування, за яким прибутки, отримані поза межами юрисдикції, взагалі не обкладаються місцевими податками.

Додатковою перевагою є гнучкі правила трансфертного ціноутворення в офшорах, що дозволяє легально зменшувати оподатковуваний прибуток шляхом маніпуляцій з цінами на внутрішньогрупові операції. Нарешті, компанії можуть вільно репатріювати прибутки з офшорних юрисдикцій без сплати додаткових податків на репатріацію.

Усі ці податкові пільги роблять офшоризацію надзвичайно привабливою для великих міжнародних корпорацій, які прагнуть максимізувати свої прибутки та оптимізувати глобальне податкове навантаження. Менші підприємства також можуть скористатися цими перевагами для підвищення своєї конкурентоспроможності на світових ринках. [20]

2. Конфіденційність та захист активів

Однією з ключових переваг офшорних юрисдикцій є високий рівень конфіденційності та захисту активів, що вони забезпечують. Цей аспект відіграє важливу роль для багатьох компаній та заможних осіб, які прагнуть зберігати анонімність своїх фінансових операцій та капіталів. В офшорних зонах діють суворі закони про банківську таємницю, які забороняють фінансовим установам розголошувати будь-яку інформацію про рахунки, транзакції чи власників

компаній без відповідного судового наказу. Таким чином, конфіденційність даних клієнтів захищена на законодавчому рівні.

Крім того, офшорні компанії, як правило, звільнені від обов'язкового подання детальної фінансової звітності та розкриття інформації про бенефіціарних власників перед місцевими регулюючими органами. Це дозволяє приховувати реальних власників бізнесу від сторонніх осіб та зберігати повну анонімність. У деяких офшорних юрисдикціях прямо дозволяється використання номінальних директорів та акціонерів, що додатково захищає ідентичність справжніх бенефіціарів.

Активи, розміщені в офшорних компаніях чи трастах, можуть бути надійно захищені від вилучення, арештів чи позовів у інших юрисдикціях завдяки специфіці місцевого законодавства. Офшорні банки також гарантують повну конфіденційність грошових переказів та операцій, не розкриваючи жодних даних про контрагентів чи джерела коштів.

Ці елементи конфіденційності та захисту активів роблять офшорні юрисдикції вкрай привабливими для осіб, які бажають приховати свої статки або уникнути витоків комерційної інформації чи даних про особисті капітали. Водночас, така висока закритість офшорів часто критикується міжнародними організаціями, оскільки вона може сприяти незаконній діяльності, відмиванню грошей та ухиленню від сплати податків.

3. Політична та економічна стабільність

Однією з вагомих переваг провідних офшорних юрисдикцій є те, що вони розташовані у стабільних країнах чи територіях з розвиненою фінансовою інфраструктурою. Це дозволяє знизити ризики, пов'язані з нестабільною політичною ситуацією, економічними коливаннями чи форс-мажорними обставинами. Популярні офшорні зони, такі як Британські Віргінські острови, Кайманові острови, Швейцарія чи Сінгапур, відрізняються високим рівнем політичної стабільності та сприятливим діловим кліматом. У цих юрисдикціях малоімовірні раптові зміни законодавства або експропріація активів, що створює передбачуване середовище для ведення бізнесу.

Більшість офшорних центрів мають надійні правові системи, засновані на принципах англійського права, що забезпечує ефективний захист прав власності та гарантує виконання контрактів. Ці юрисдикції пропонують розвинену банківську, юридичну та консалтингову інфраструктуру, а також кваліфіковану робочу силу для якісного обслуговування потреб міжнародних компаній та інвесторів. [21]

Перевагою є також те, що багато офшорів використовують міцні резервні валюти, такі як долар США чи євро, замість місцевих валют. Це захищає від ризиків девальвації та створює додаткову валютну стабільність для зарубіжних капіталів.

Деякі офшорні зони розташовані у стратегічно вигідних та безпечних регіонах з добре розвиненими транспортними зв'язками, що полегшує ведення міжнародного бізнесу. Крім того, незважаючи на значну роль офшорного фінансового сектору, ці юрисдикції часто мають диверсифіковану економіку з потужною індустрією туризму, розвиненою сферою фінансових і судноплавних послуг тощо.

Таким чином, поєднання політичної та економічної стабільності, надійного правового поля, сучасної інфраструктури та сприятливого географічного розташування роблять провідні офшорні центри привабливими майданчиками для розміщення міжнародного капіталу та здійснення бізнес-операцій у глобальному масштабі.

4. Гнучкі корпоративні структури

Офшорні юрисдикції відомі своєю привабливістю для ведення бізнесу завдяки гнучким корпоративним структурам, які вони пропонують. Однією з найпоширеніших форм є компанії з обмеженою відповідальністю. Ці компанії забезпечують повну відокремленість активів компанії від особистих активів власників чи акціонерів, а також звільняються від сплати податків на прибуток. [21]

Іншим популярним інструментом в офшорах є трасти. Офшорні трасти дозволяють ефективно управляти активами, мінімізувати податки та захищати майно шляхом передачі власності на активи довірній особі (трасті) для управління ними на користь визначених бенефіціарів.

Крім того, офшорні юрисдикції пропонують можливість створювати партнерства, включаючи обмежені партнерства. Ця форма дозволяє об'єднувати капітали та розподіляти прибутки чи збитки між партнерами на вигідних умовах, зокрема завдяки податковим перевагам.

Холдингові компанії також є популярною структурою в офшорах. Вони зручні для володіння акціями чи частками інших компаній, управління інвестиціями та здійснення фінансових операцій. Деякі офшори дозволяють реєструвати компанії для специфічних цілей, такі як сек'юритизація активів чи фінансування окремих проектів чи транзакцій.

Нарешті, офшорні юрисдикції пропонують зручні умови для створення різноманітних фондів, таких як інвестиційні, хедж-фонди, фонди прямих інвестицій тощо. Ці структури мають гнучку побудову та часто користуються пільговим оподаткуванням.

5. Спрощена реєстрація та ведення бізнесу

Одною з головних переваг офшорних юрисдикцій є спрощені процедури реєстрації компаній та вимоги до ведення бухгалтерського обліку. Ці юрисдикції намагаються створити максимально сприятливе середовище для ведення бізнесу, мінімізуючи бюрократичні перепони та надмірне регулювання.

Процес реєстрації компанії в офшорі, як правило, є швидким та неускладненим. Потрібна мінімальна кількість установчих документів, а вимоги до статутного капіталу чи кількості засновників є досить ліберальними. Крім того, в більшості випадків не потрібно фізично перебувати в офшорній юрисдикції для завершення процедури реєстрації, що додатково спрощує процес.

Після реєстрації компанії вимоги до ведення бухгалтерського обліку також є значно простішими порівняно з іншими юрисдикціями. Зазвичай достатньо вести базовий облік доходів та витрат, без необхідності складати детальну фінансову звітність. Аудит також часто не є обов'язковим, за винятком певних видів діяльності чи розмірів компанії. [5]

Ця лібералізація правил існує для того, щоб зробити офшорний бізнес більш ефективним та економічно вигідним. Спрощені процедури дозволяють заощадити

час та кошти, які в іншому випадку були б витрачені на дотримання складних формальностей та бюрократичних процесів в інших юрисдикціях.

6. Доступ до міжнародних ринків

Одним із суттєвих чинників, що спонукає багато компаній реєструватися в офшорних юрисдикціях, є можливість отримати легший доступ до міжнародних ринків. Ця перевага пов'язана з низкою чинників.

По-перше, більшість офшорних зон мають широку мережу угод про уникнення подвійного оподаткування з іншими країнами світу. Це дозволяє фірмам, зареєстрованим в офшорі, сплачувати менші податки або взагалі бути звільненими від оподаткування при здійсненні операцій за кордоном.

Крім того, офшорні юрисдикції зазвичай характеризуються вкрай ліберальним та спрощеним режимом для іноземних компаній. Вони пропонують полегшені вимоги щодо відкриття банківських рахунків, репатріації прибутків, трансферного ціноутворення тощо. Такі умови значно спрощують для підприємств вихід на зовнішні ринки та ведення міжнародного бізнесу.

Більшість офшорів не накладають жодних обмежень на володіння та переміщення капіталів, дозволяючи компаніям вільно інвестувати і реінвестувати отримані прибутки в будь-яку країну світу. До того ж, завдяки низьким або нульовим ставкам оподаткування в цих зонах, фірми можуть зберігати більшу частку доходів для реінвестування у розширення діяльності на нових іноземних ринках.

Деякі офшорні юрисдикції також пропонують високий рівень конфіденційності щодо бенефіціарних власників компаній, що може виявитися корисним при веденні бізнесу в окремих регіонах чи з певними контрагентами. Крім того, в офшорах часто застосовується територіальний принцип оподаткування, тобто сплата податків лише з доходів, фактично отриманих у цій конкретній юрисдикції. [5]

7. Структурування холдингів та командитних товариств

Офшорні юрисдикції зручні для створення холдингових структур, управління активами та операцій з перерозподілу прибутків між різними юрисдикціями.

Завдяки наявності гнучких правових режимів, сприятливого податкового клімату і високого рівня конфіденційності, в офшорних зонах доцільно реєструвати материнські холдингові компанії. Через них потім здійснюється володіння та контроль над численними дочірніми підприємствами, розташованими в різних країнах світу. Такий підхід дозволяє структурувати корпоративне управління, консолідувати фінансові потоки та оптимізувати оподаткування виплат дивідендів і розподіл прибутків всередині групи.

Крім того, офшори забезпечують зручні інструменти для ефективного управління активами шляхом створення трастів, фондів та інших подібних структур. Вони дають можливість акумулювати капітали та передавати володіння майном між різними юрисдикціями з мінімальним податковим тягарем.

Одним із ключових мотивів використання офшорів є можливість гнучкого перерозподілу прибутків між різними юрисдикціями шляхом трансферного ціноутворення, виплати роялті, переміщення боргових зобов'язань тощо. Це дозволяє акумулювати більшу частину корпоративних доходів у низькоподаткових офшорних зонах, мінімізуючи податкові відрахування.

Рис. 2. Переваги офшоризації. Розроблено авторкою на основі [19, 20, 21]

Не зважаючи на низку переваг, офшоризація також має і недоліки, розглянемо їх детальніше (див. рис. 3):

1. Значні втрати податкових надходжень

Офшорні компанії часто використовуються для переведення прибутків у юрисдикції з низьким або нульовим оподаткуванням. Це дозволяє уникнути сплати податків у країнах, де були реально отримані ці доходи.

За оцінками експертів, щорічні втрати податкових надходжень від подібних офшорних схем для країн, що розвиваються, сягають близько 200 мільярдів доларів США. Ці державами вже постраждали від агресивного податкового планування транснаціональних корпорацій, які активно виводять капітали в офшори.

Навіть розвинені країни зазнають колосальних втрат через офшоризацію бізнесу. Наприклад, за різними підрахунками, США щороку недоотримують від 100 до 300 мільярдів доларів податкових надходжень через виведення прибутків американських компаній в офшори. Інші великі економіки, як от Велика Британія, Німеччина, Франція також втрачають сотні мільярдів євро через цю проблему.

Така ситуація суттєво обмежує можливості держав для фінансування важливих соціально-економічних програм, інвестицій в інфраструктуру, охорону

здоров'я, освіти тощо. Це створює значний дисбаланс і загострює проблеми бюджетного дефіциту. [22]

2. Нерівні умови конкуренції

Компанії, які активно використовують офшорні механізми, мають істотні переваги перед конкурентами за рахунок менших податкових витрат. Це порушує принципи вільної і чесної конкуренції, оскільки такі фірми отримують неправомірний профіт. Це особливо відчутно у галузях з високою конкуренцією та невеликою маржею прибутку.

3. Корупція та незаконні фінансові потоки

Офшори є зручним інструментом для приховування незаконних доходів, відмивання брудних грошей, уникнення санкцій та фінансування протизаконної діяльності. Анонімність і секретність офшорних юрисдикцій сприяють корупції, тіньовій економіці та фінансуванню тероризму.

4. Зниження транспарентності

Офшорні фінансові центри побудовані на принципах конфіденційності і нерозголошення інформації про кінцевих бенефіціарів компаній. Це створює серйозні перешкоди для забезпечення прозорості грошових потоків і протидії економічним злочинам.

5. Ерозія податкової бази

Масштабна офшоризація доходів призводить до суттєвого вимивання податкової бази багатьох країн. Це обмежує їхні можливості для фінансування критично важливих видатків на освіту, медицину, інфраструктуру і соціальні програми.

6. Нестабільність фінансової системи

Офшори часто використовуються для сховища "гарячих" спекулятивних грошей та непрозорих фінансових схем. Це підвищує ризики фінансових криз, банківських банкрутств та економічних потрясінь внаслідок прояву системних ризиків. [23]

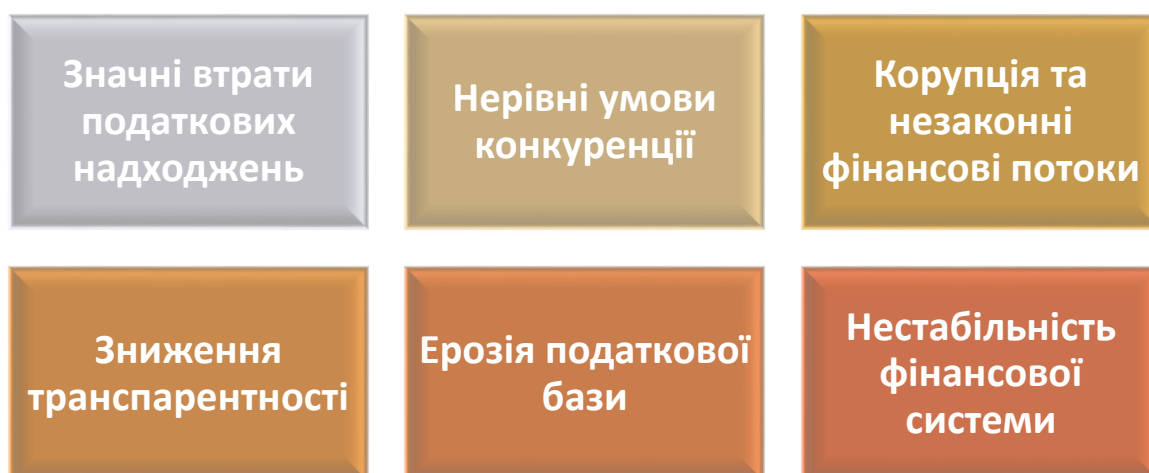

Рис. 3. Недоліки офшоризації. Розроблено авторкою на основі [23, 24]

Отже, офшоризація, незважаючи на переваги для окремих компаній, має серйозні негативні наслідки для держав, міжнародної фінансової системи і створює потенційні ризики зловживань.

Висновки до 1 розділу

Підсумовуючи вищезазначене, можна визначити основні поняття офшорних зон, їх класифікацію, а також переваги і недоліки. Слід зазначити, що офшорні зони є особливими юрисдикціями, які пропонують компаніям та заможним особам унікальні переваги у вигляді низьких або нульових податкових ставок, високого рівня конфіденційності, спрощених вимог до звітності та гнучкого регулювання. Ці фактори роблять їх привабливими для ведення міжнародного бізнесу, структурування холдингових компаній, управління активами та податкового планування.

Водночас використання офшорних юрисдикцій є суперечливою практикою, оскільки вона може сприяти ухиленню від сплати податків, відмиванню грошей та зниженню загальної прозорості світової фінансової системи. Це викликає

занепокоєння у міжнародних організацій та урядів багатьох країн, які намагаються посилити регулювання та обмін інформацією з офшорними центрами.

Незважаючи на критику, офшоризація продовжує існувати, адже вона дозволяє мінімізувати податкові та регуляторні витрати в умовах глобалізованої економіки. Водночас компаніям, які використовують офшорні юрисдикції, слід бути обачними, дотримуватися усіх відповідних законів та керуватися принципами прозорості, щоб уникнути репутаційних ризиків та санкцій.

У майбутньому баланс між перевагами та недоліками офшоризації, ймовірно, залишатиметься предметом дискусій. Зрештою, ключовим є забезпечення справедливості оподаткування, захист від незаконної діяльності та збереження стабільності світової фінансової системи.

РОЗДІЛ 2

РОЛЬ ОФШОРНИХ ЗОН У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

2.1. Масштаби поширення офшоризації бізнесу в світі

Офшоризація бізнесу стала глобальним явищем, що набуло величезних масштабів і охопило практично всі куточки світу. Прагнучи максимізувати прибутки та мінімізувати податкові зобов'язання, багато транснаціональних корпорацій та заможних осіб активно використовують офшорні юрисдикції для розміщення своїх активів, холдингових структур та фінансових операцій.

Офшорні центри, розкидані по всьому світу, від традиційних карибських островів до екзотичних куточків Тихого океану, перетворилися на справжні притулки для мільярдів доларів прихованих статків та безподаткових доходів. Вигідні податкові режими, законодавча лібералізація та суворе дотримання банківської таємниці роблять ці юрисдикції надзвичайно привабливими для тих, хто прагне приховати свої фінансові активи від оподаткування та регулювання.

За оцінками експертів, у глобальних офшорних центрах зареєстровано мільйони компаній з походженням капіталу з інших країн. Загальний обсяг прихованих активів, розміщених в офшорах, оцінюється в астрономічні суми - від десятків до сотень трильйонів доларів США.

Практично жодна галузь чи сфера бізнесу не залишилася осторонь від цього явища. Від нафтогазових гігантів до високотехнологічних корпорацій, від фінансових установ до роздрібних мереж - всі вони активно використовують офшорні схеми для мінімізації податкових виплат та захисту своїх статків.

Офшорні зони та способи ведення господарської діяльності тісно пов'язані із сучасною економікою, а офшорний бізнес набув глобальних масштабів. Нині офшорні юрисдикції міцно інтегрувалися у світову економічну систему та економіки багатьох країн, включно з високорозвиненими державами. Вони стали невід'ємним елементом глобальних фінансових та господарських процесів.

Раніше офшори служили лише для здійснення таких видів діяльності, як будівництво, торгівля тощо. Сьогодні офшорні зони слугують інструментом для здійснення інвестиційних проектів та інших важливих фінансово-господарських операцій. Вони приваблюють інвесторів і бізнес за рахунок легальної оптимізації оподаткування та інших преференцій. Величезні фінансові ресурси інвестуються в офшорні зони. Якби ці гроші не йшли в офшори, бідні країни могли б розплатитися за зовнішніми боргами і серйозно прискорити економічний розвиток. Жителі країн, що розвиваються, та найменш розвинених країн (85% населення світу) могли б жити зовсім по-іншому, якби ці гроші залишалися в їхніх економіках. Однак ці активи належать невеликій групі багатих, а борги боргів уряду залишаються на плечах усіх громадян. Нижче наведено перелік найбільших офшорних фінансових центрів та транскордонні фінансові потоки (рис. 4).

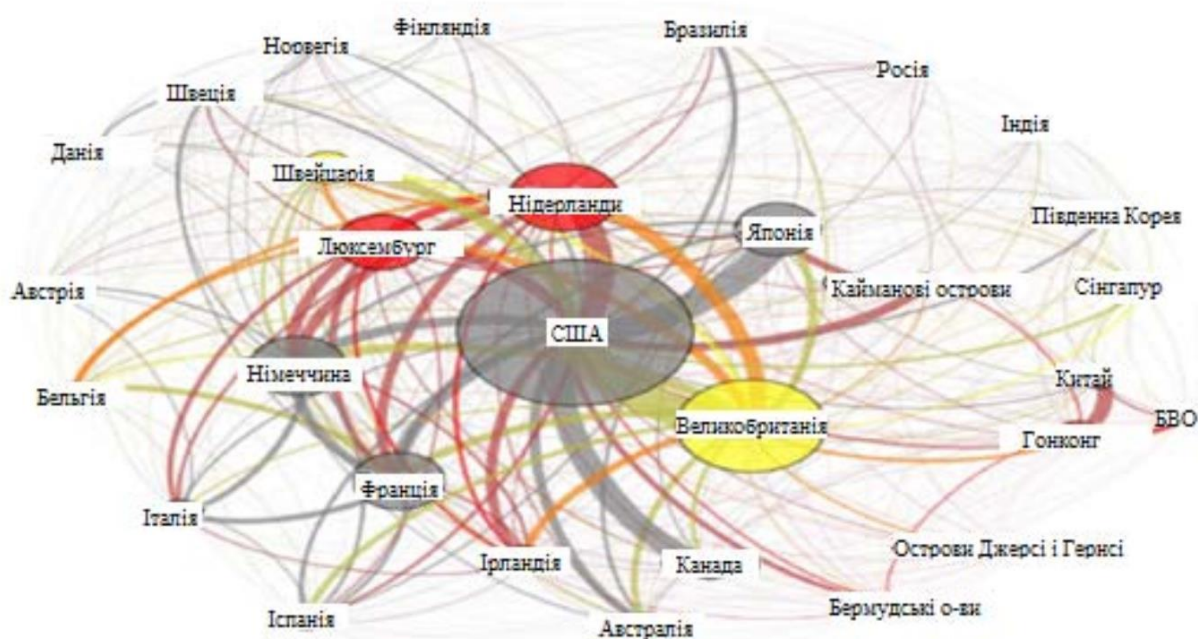

Рис. 4. Перелік найбільших фінансових центрів офшорних фінансових центрів. [5]

Розміри кіл відображають масштаб транскордонних грошових потоків, а їхні кольори вказують на рівень офшоризації юрисдикцій. Сірий колір означає, що юрисдикція не вважається офшорним фінансовим центром (ОФЦ), жовтий - потенційний ОФЦ, а червоний - явний ОФЦ. Найбільші двосторонні фінансові відносини спостерігаються між США та Великобританією, їхня сукупна вартість становить 4,7 трильйони доларів США. Важливу роль також відіграють

Нідерланди, Люксембург, Ірландія, Гонконг, Кайманові, Бермудські та Британські Віргінські острови.

За оцінками дослідницької групи Tax Justice Network, у 2021 році близько \$7,8 трильйонів або 6% світового багатства зберігалось в офшорних юрисдикціях. [30]

Відповідно до звіту Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), транснаціональні корпорації переміщують щорічно близько \$1,38 трильйона в офшорні юрисдикції з метою ухилення від сплати податків.

За даними Світового банку, у 2020 році прямі іноземні інвестиції в офшорні фінансові центри становили приблизно \$5 трильйонів, що складає близько 12% світового обсягу прямих іноземних інвестицій. [24]

Дослідження міжнародної аудиторської компанії PwC показало, що у 2019 році 53% з 100 найбільших публічних компаній США мали принаймні одну дочірню структуру, зареєстровану в офшорній юрисдикції. [25]

За даними Global Financial Integrity, з країн, що розвиваються, щорічно виводиться до офшорів приблизно \$1,1 трильйона незаконних фінансових потоків. [26]

За оцінками Міжнародного валютного фонду, офшорні фінансові центри є домом для понад 5 трильйонів доларів активів. [27]

Згідно з дослідженням Центру досліджень багатонаціональних корпорацій, найбільші транснаціональні корпорації світу використовують в середньому 9 офшорних юрисдикцій кожна. [28]

За даними Європейської комісії, щорічні втрати бюджету ЄС через агресивне податкове планування та використання офшорів оцінюються у 50-70 мільярдів євро. [29]

Нідерланди є однією з провідних офшорних юрисдикцій для транснаціональних корпорацій. Згідно з Tax Justice Network, через Нідерланди проходить близько 23% світових офшорних фінансових потоків. [30]

Станом на 2022 рік офшоризація бізнесу залишалася широко розповсюдженим явищем у всьому світі. За оцінками експертів, близько 2

мільйонів компаній з походженням капіталу з інших країн були зареєстровані в офшорних юрисдикціях. Найпопулярнішими офшорними зонами вважалися Британські Віргінські острови, Кайманові острови, Бермудські острови, Багамські острови, Панама, Сейшельські острови та інші території.

Окремі країни, такі як Нідерланди, Ірландія, Люксембург та Швейцарія, діяли як податкові гавані, приваблюючи міжнародний бізнес пільговими режимами оподаткування. Водночас офшоризація часто критикувалася як засіб ухилення від сплати податків, відмивання грошей та приховування незаконних фінансових потоків.

Проте, низка країн вживала заходів для обмеження шкідливих офшорних практик та підвищення прозорості фінансових операцій з метою протидії таким негативним явищам.

Наведені вище дані демонструють, наскільки широко офшоризація практикується міжнародними корпораціями, заможними особами та навіть цілими країнами для мінімізації податків та приховування активів.

Ці цифри свідчать про величезні масштаби використання офшорних юрисдикцій компаніями та багатими особами для ухилення від сплати податків, відмивання грошей та приховування активів.

Розглянемо детальніше на прикладах компаній, які зареєстрували свої дочірні структури на територіях, які входять до переліку офшорних зон (станом на 2022 рік).

Apple зареєструвала свою дочірню компанію Apple Operations International в Ірландії, де податок на прибуток становить лише 12,5%. Компанія переказує більшу частину своїх міжнародних доходів до Ірландії, де вони оподатковуються за низькою ставкою. За оцінками експертів, Apple заощадила близько \$9 млрд на податках у 2011 році завдяки такій офшорній схемі.

Компанія Google використовує складну структуру з двома дочірніми компаніями на Бермудських островах - одна володіє правами інтелектуальної власності Google, а інша збирає мільярди доларів роялті від європейських операцій

Google. Завдяки нульовому корпоративному податку на Бермудах, Google може істотно знизити свої податкові зобов'язання у ЄС та США.

Корпорація Microsoft має низку дочірніх структур, розташованих в офшорних зонах, зокрема на Бермудських, Британських Віргінських островах та в Пуерто-Рико. У 2021 році компанія тримала в офшорах майже \$105 млрд нерозподіленого прибутку.

Інтернет-гігант Amazon активно використовує офшорні території для ведення своєї глобальної діяльності. Одна з його дочірніх компаній зареєстрована в Люксембурзі, що дозволяє мінімізувати податки від європейських операцій.

Соціальна мережа Facebook (нині Meta) мала офшорну базу в Ірландії з низькими податками на прибуток. Окрім цього, компанія користується офшорними дочірніми підприємствами на Бермудських та Кайманових островах.

Відома мережа кав'ярень Starbucks застосовує складну податкову стратегію, що включає трансфертне ціноутворення через нідерландську компанію та офшорні філії на Британських Віргінських островах.

Виробник спортивного одягу і взуття Nike заощадив мільярди доларів на податках, переказуючи платежі роялті з європейських операцій до дочірніх офшорних структур на Бермудських островах.

Одна з найбільших фармацевтичних компаній Pfizer контролює сотні дочірніх компаній в офшорних юрисдикціях, включаючи Люксембург, Ірландію та Нідерланди, з метою оптимізації податкових відрахувань.

Виробник безалкогольних напоїв PepsiCo має декілька дочірніх компаній, зареєстрованих у Люксембурзі, Сінгапурі та на Баргамських островах. Згідно з витоком документів Paradise Papers у 2017 році, PepsiCo переказувала величезні суми роялті до своїх офшорних філій.

Найбільша у світі роздрібна мережа Walmart заснувала офшорну "кептивну" страхову компанію на Бермудських островах для акумулювання прибутків з метою податкової оптимізації

Як бачимо, офшорні схеми широко використовуються провідними технологічними, роздрібними, фармацевтичними та іншими компаніями для

зменшення своїх глобальних податкових зобов'язань. Низка транснаціональних корпорації з різних галузей використовують юрисдикції з пільговим оподаткуванням та послабленим регулюванням для скорочення податкових відрахувань.

2.2. Вплив офшорів на національні економіки країн світу

Офшорне фінансування можна розглядати як надання фінансових послуг фінансовими установами, такими як банки, особам та суб'єктам господарювання, що не є резидентами країни, де розташовані ці установи. Така діяльність включає залучення коштів від нерезидентів та надання їм позик. Це може проявлятися у вигляді кредитування компаній та інших фінансових організацій за рахунок зобов'язань перед іноземними підрозділами банку-кредитора або учасниками ринку. Також це може набувати форми приймання депозитів від фізичних осіб та інвестування залучених коштів на фінансових ринках інших держав. Деякі з цих видів операцій відображаються у статистиці, що публікується Банком міжнародних розрахунків. Однак, ймовірно, більш значними є кошти, якими керують фінансові установи від імені клієнтів та на їхній ризик. Така позабалансова або довірча діяльність зазвичай не відображається у наявній статистиці. Крім того, вважається, що значні суми зберігаються в офшорних фінансових центрах інвестиційними фондами, трастами, так званими міжнародними комерційними компаніями або іншими посередниками, які не пов'язані безпосередньо з фінансовими установами.

У сучасному світі процес переміщення економічної діяльності в офшорні юрисдикції охопив майже всі країни. За оцінками Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), щорічно через офшори світова економіка втрачає близько 20 трильйонів доларів США, що становить приблизно 10% сукупного економічного обсягу країн. [29]

Ця ситуація викликає занепокоєння у світовій спільноті, яка щороку розробляє нові підходи для боротьби з офшорним бізнесом. Можна стверджувати, що світ розпочав глобальний процес деофшоризації, спрямований на повернення економічної діяльності в юрисдикції з належним оподаткуванням.

Одним з ефективних механізмів деофшоризації є заходи, що впроваджуються ОЕСР. У звіті "Про розмивання податкової бази та виведення прибутку з-під оподаткування" (BEPS) запропонований "план дій", який дозволить країнам отримувати належні їм податкові надходження, сприятиме більшій прозорості та покращенню обміну інформацією, унеможливить штучне переміщення прибутків у низькоподатковій юрисдикції та забезпечить більшу передбачуваність для бізнесу. [29]

Було розроблено План протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутку з-під оподаткування (BEPS), що складається з 15 пунктів. Його метою є запобігання ситуаціям, коли транснаціональні корпорації уникають сплати податків шляхом використання лазівок у міжнародних податкових нормах. Після оприлюднення цього Плану світова спільнота почала опрацьовувати нові правила регулювання офшорних юрисдикцій.

У 2017 році Рада Європейського Союзу опублікувала список з понад 40 країн, податкові режими яких не відповідали принципам прозорості та справедливого оподаткування. Погрожуючи включенням до "чорного списку", ЄС змусив більшість цих держав до кінця 2018 року провести реформи у сфері оподаткування.

Починаючи з 2019 року, в багатьох країнах набули чинності закони, що зобов'язують компанії вести реальну економічну діяльність на відповідних територіях для отримання податкових пільг.

Хоча План BEPS ще не повністю імплементований, він вже впливає на стратегії великих транснаціональних корпорацій, змушуючи їх переглядати свої структури та операції. Згідно зі статистичними даними Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), глобальна деофшоризація економік набирає обертів. З'являються різноманітні інструменти протидії використанню офшорів, одним з яких є регулювання діяльності іноземних компаній за допомогою правил КПК (правила контрольованих іноземних компаній).

У 2015 році ОЕСР та лідери країн Великої двадцятки (G20) представили фінальний звіт щодо розробки ефективного законодавства у сфері КПК у рамках Плану БЕПС. Цей звіт розкриває ключові концепції та напрямки дій, передбачені

новою концепцією боротьби з ухиленням від сплати податків та відмиванням грошей за допомогою офшорних схем. [30]

На міжнародній арені провідну роль у протидії відмиванню грошей відіграє Група з розробки фінансових заходів - FATF (Financial Action Task Force). Це авторитетний міжурядовий орган, заснований у 1989 році за ініціативи країн "Великої сімки" на саміті в Парижі. Основним завданням FATF є розробка стандартів та сприяння ефективній імплементації правових, регуляторних та практичних заходів для боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та іншими загрозами цілісності світової фінансової системи.

FATF встановлює рекомендації, яких мають дотримуватися юрисдикції для створення надійних національних режимів протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму. Група здійснює моніторинг прогресу країн у виконанні цих рекомендацій, визначає юрисдикції з високим ризиком та застосовує контрзаходи до тих, хто не дотримується встановлених стандартів.

FATF розробила низку Рекомендацій, які визнані міжнародним стандартом у сфері протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення. Ці Рекомендації встановлюють комплексні та послідовні заходи, які мають бути вжиті на національному рівні для захисту світової фінансової системи.

Діяльність FATF відіграє важливу роль у глобальних зусиллях зі створення прозорої та безпечної міжнародної фінансової системи, вільної від злочинних потоків грошей та фінансування терористичних організацій. [31]

Згідно з даними, наведеними Інститутом з оподаткування та економічної політики, кілька великих американських корпорацій зуміли істотно зменшити або повністю уникнути сплати федерального податку на прибуток у 2020 році, незважаючи на значні доходи до оподаткування. Ось деталі щодо кожної компанії:

FedEx мала 1,2 млрд доларів США доходу до оподаткування, але завдяки різним податковим пільгам та відрахуванням вона не лише не сплатила федеральний прибутковий податок, а й отримала повернення податків у розмірі 230 мільйонів доларів.

Nike мала майже 2,9 млрд доларів доходу до оподаткування у США, але завдяки складним податковим стратегіям компанія не лише unikнула сплати федерального прибуткового податку, а й отримала податкову знижку у розмірі 109 мільйонів доларів.

Dish Network мала 2,5 млрд доларів доходу до оподаткування у США, але за рахунок використання різноманітних податкових пільг і відрахувань вона не сплатила жодного федерального прибуткового податку.

Salesforce мала 2,6 млрд доларів доходу до оподаткування, однак повністю unikла сплати будь-яких федеральних податків на прибуток.

Така ситуація викликає занепокоєння з точки зору справедливого оподаткування та соціальної відповідальності бізнесу. Хоча ці компанії, ймовірно, діяли в межах чинного податкового законодавства, використовуючи різні законні податкові стратегії, їхня здатність майже повністю unikати оподаткування прибутку ставить під сумнів ефективність системи корпоративного оподаткування США.

Поширеність використання офшорних юрисдикцій компаніями та приватними особами має суттєвий вплив на національні економіки країн по всьому світу. Цей вплив є досить неоднозначним і має як позитивні, так і негативні наслідки.

З одного боку, офшори сприяють притоку іноземних інвестицій та економічному зростанню. Багато країн створили сприятливі офшорні режими для залучення капіталу та фінансових операцій на своїх територіях. Це дозволяє їм отримувати додаткові надходження до бюджету від податків та зборів, а також стимулює розвиток супутніх секторів економіки, таких як банківська справа, юридичні та бухгалтерські послуги.

Проте, з іншого боку, офшоризація прибутків компаніями призводить до значних втрат податкових надходжень у країнах, де ці компанії реально здійснюють свою виробничу та комерційну діяльність. Розміщуючи прибутки в юрисдикціях з низьким або нульовим оподаткуванням, транснаціональні корпорації істотно зменшують базу для стягнення корпоративних податків.

Така ерозія податкової бази обмежує можливості урядів для фінансування важливих сфер, таких як освіта, охорона здоров'я та інфраструктурні проекти. Це може негативно позначитися на економічному розвитку та добробуті населення країн, де базуються ці компанії.

Крім того, офшори часто використовуються для відмивання грошей, приховування незаконних фінансових потоків та ухилення від сплати податків фізичними особами. Це сприяє поширенню тіньової економіки, корупції та послаблює державні інституції. [31]

Підбиваючи підсумки вищезазначеного, можна виділити як позитивні, так і негативні фактори впливу офшорів на національні економіки країн світу, підсумовуючи, можна зазначити (див. табл. 2):

Таблиця 2 - Фактори впливу офшорів на національні економіки країн світу

Позитивні	Негативні
Залучення іноземних інвестицій: Пільгові податкові режими офшорних юрисдикцій приваблюють іноземні компанії та інвестиції, що може стимулювати економічне зростання та створення робочих місць.	Ухилення від сплати податків: Офшори можуть використовуватися для незаконного приховування доходів та ухилення від сплати податків у країнах з вищими ставками оподаткування.
Розвиток фінансового сектору: Офшорні центри часто спеціалізуються на фінансових, банківських та юридичних послугах, сприяючи розвитку цих галузей.	Відтік капіталу: Виведення прибутків у офшорні юрисдикції може призвести до відтоку капіталу з національних економік та зменшення інвестицій.
Податкові надходження: Хоча ставки оподаткування є низькими, офшори все одно отримують певні податкові надходження від діяльності іноземних компаній на своїй території.	Порушення конкуренції: Надмірне використання офшорів може створити нерівні умови для компаній, що працюють виключно у високоподаткових країнах.

Продовження табл. 2

Диверсифікація економіки: Для малих країн офшорний сектор може стати важливим джерелом економічної диверсифікації та надходжень.	Ризики відмивання грошей: Деякі офшорні зони мають слабе регулювання, що полегшує незаконну діяльність, таку як відмивання грошей та фінансування тероризму.
Залучення іноземних інвестицій: Пільгові податкові режими офшорних юрисдикцій приваблюють іноземні компанії та інвестиції, що може стимулювати економічне зростання та створення робочих місць.	Репутаційні ризики: Асоціація з офшорними практиками може зашкодити репутації країни та її здатності залучати легітимні інвестиції.
	Ухилення від сплати податків: Офшори можуть використовуватися для незаконного приховування доходів та ухилення від сплати податків у країнах з вищими ставками оподаткування.

Джерело: розроблено авторкою на основі [31]

Детальніше розглянемо на прикладі США

Офшорні зони мають значний вплив на економіку США, який породжує як переваги, так і виклики (див. рис. 5):

Переваги (виключно для США):

1. Залучення іноземних інвестицій: компанії часто використовують офшорні юрисдикції для структурування своїх міжнародних операцій та інвестицій в США. Це приваблює додатковий капітал та робочі місця в американську економіку.
2. Глобальна конкурентоспроможність: можливість використовувати офшори допомагає американським багатонаціональним корпораціям

зменшувати свої податкові зобов'язання, що підвищує їхню глобальну конкурентоспроможність.

3. Розвиток фінансового сектору: деякі офшорні юрисдикції, такі як Делавер і Вайомінг, приваблюють компанії та фінансові установи, що сприяє зростанню відповідних секторів економіки.

Виклики *(виключно для США)*:

1. Втрата податкових надходжень: за оцінками, через офшорне ухилення від сплати податків, США щороку втрачають десятки мільярдів доларів у вигляді податкових надходжень.
2. Викривлення конкуренції: компанії, які використовують офшори, можуть мати несправедливу перевагу перед фірмами, що сплачують податки згідно із законодавством США.
3. Відтік капіталу: виведення прибутків в офшори може призвести до відтоку капіталу з американської економіки, зменшуючи потенційні інвестиції.
4. Підрив фінансової політики: широке використання офшорів підриває здатність США збирати належні податки та ефективно фінансувати державні програми та інфраструктуру. [32]

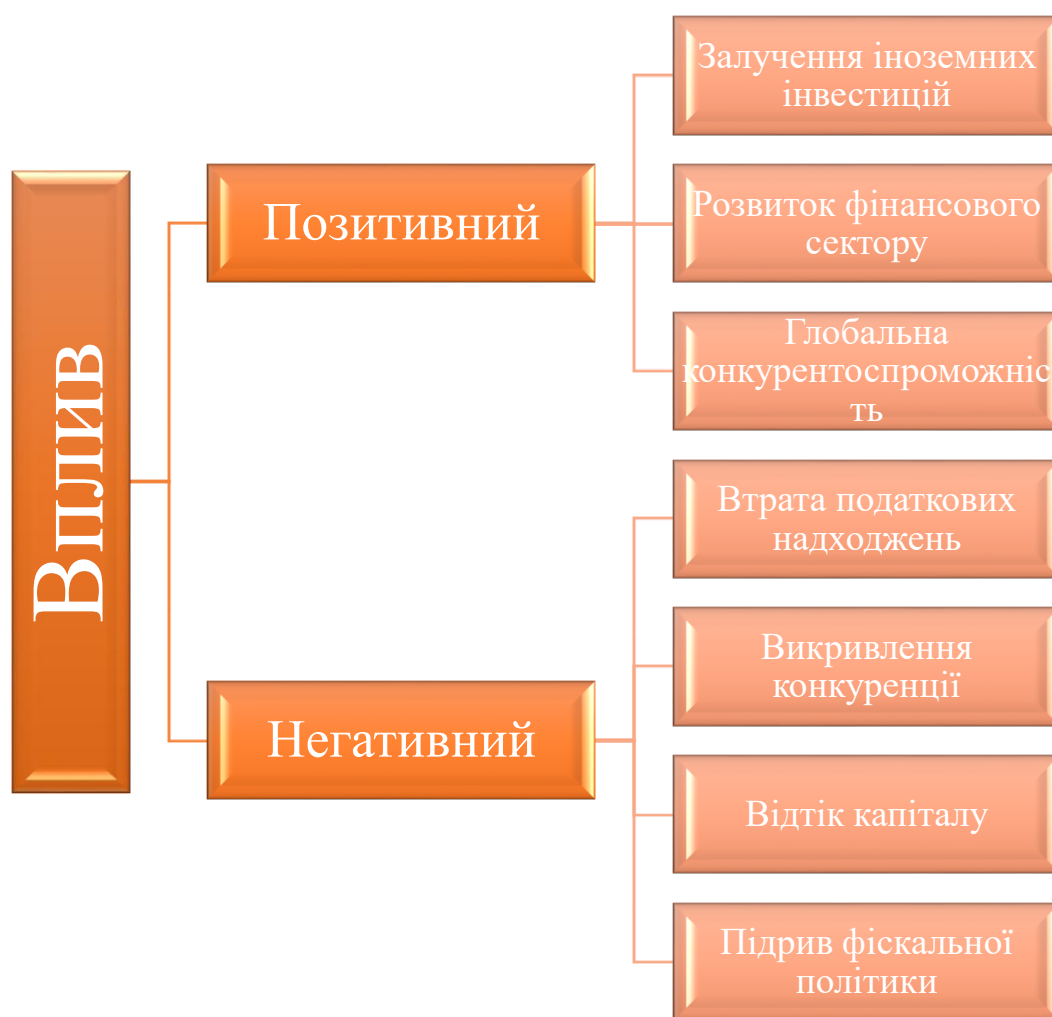

Рис. 5. Вплив офшорів на економіку США. Розроблено авторкою на основі [32]

Загалом, хоча офшорні юрисдикції надають певні переваги, їх широке використання породжує серйозні виклики для економіки та державних фінансів США. Тому американський уряд намагається обмежити зловживання офшорами шляхом посилення регулювання, міжнародного співробітництва та закриття податкових лазівок.

У цілому, вплив офшорів на національні економіки залежить від конкретної юрисдикції та того, наскільки ефективно вона регулює та контролює цю діяльність. Країни повинні зважувати потенційні вигоди від залучення інвестицій та податкових надходжень проти ризиків, пов'язаних з ухиленням від сплати податків та незаконною діяльністю.

Таким чином, офшоризація бізнесу має як позитивні, так і негативні наслідки для національних економік. З одного боку, вона стимулює інвестиції та розвиток у

самих офшорних юрисдикціях, але з іншого - веде до серйозних втрат бюджетних надходжень та ерозії податкової бази в інших країнах.

Негативні наслідки масштабного використання офшорних схем спостерігаються і в Україні. За оцінками Tax Justice Network, з 1991 року з України було виведено 162 мільярди доларів, що еквівалентно чотирирічному державному бюджету країни. [30]

Крім втрати податкових надходжень, відтоку капіталу та відмивання незаконно отриманих коштів, серйозною проблемою офшоризації для української економіки є зростання рівня тіньового сектору. Зокрема, у 2023 році тіньова економіка становила близько 30% від офіційного ВВП України. [33]

Активне використання офшорних схем в Україні почалося на початку 1990-х років. Першою українською офшорною компанією вважається Rado Ltd., зареєстрована 1 січня 1980 року, яка мала тісні зв'язки з Україною. Протягом тривалого часу це була єдина офшорна фірма, пов'язана з Україною. Наступна з'явилася лише через 14 років, після чого було зареєстровано сотні офшорних компаній. Завдяки аналізу "Панамських документів" вдалося визначити місце України у глобальній офшорній системі. Згідно з опублікованими Міжнародним консорціумом журналістів-розслідувачів (ICIJ) даними, існує близько 719 000 офшорних вузлів, з яких 1689 (0,23%) мають безпосереднє відношення до України (див. рис. 6). Таким чином, роль України у світових офшорних процесах є відносно невеликою. [34]

Рис. 6. Місце України в глобальній офшорній мережі. [34]

Варто зазначити, що використання офшорних схем не обмежується лише виведенням капіталів. Офшори також можуть використовуватися для ухилення від сплати податків, приховування реальних власників бізнесу та інших незаконних цілей. Тому боротьба з офшоризацією є важливим завданням для забезпечення прозорості та легальності економічних операцій в Україні. [34]

2.3. Перспективи міжнародного регулювання діяльності офшорних зон

Міжнародне регулювання діяльності офшорних зон є складним та делікатним питанням, яке потребує збалансованого підходу. З одного боку, офшорні юрисдикції забезпечують певні економічні вигоди, але з іншого - вони також можуть сприяти незаконній діяльності, такій як ухилення від сплати податків та відмивання грошей. [36]

1. Посилення вимог щодо прозорості та обміну інформацією. Організації, такі як ОЕСР та "Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей" (FATF), намагаються змусити офшорні центри дотримуватися міжнародних стандартів прозорості та автоматичного обміну податковою інформацією.

Одним із ключових напрямків міжнародного регулювання офшорних зон є посилення вимог щодо прозорості та обміну податковою інформацією. Провідну роль у цьому відіграють впливові організації, такі як Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF).

ОЕСР, яка об'єднує 38 економічно розвинених країн світу, активно просуває ініціативи зі зміцнення податкової прозорості та боротьби з розмиванням бази оподаткування. Вона розробила глобальні стандарти автоматичного обміну податковою інформацією між юрисдикціями, які вже підписали понад 100 країн та юрисдикцій. Це дозволяє податковим органам отримувати відомості про доходи та активи своїх резидентів, що зберігаються в офшорах.

FATF, міжурядова організація, створена для протидії відмиванню грошей та фінансуванню тероризму, також відіграє важливу роль. Вона розробила 40 рекомендацій із боротьби з відмиванням доходів, отриманих злочинним шляхом, які містять вимоги до прозорості власності компаній, обміну інформацією та належної перевірки клієнтів.

Ці організації тиснуть на офшорні юрисдикції, щоб ті імплементували зазначені стандарти прозорості та обміну інформацією. Юрисдикції, які відмовляються співпрацювати, потрапляють до "чорних списків" непрозорих офшорів і можуть зазнати міжнародних санкцій чи обмежень на фінансові операції.

Підвищена прозорість допомагає податковим органам різних країн відстежувати випадки ухилення від сплати податків через офшорні зони. Компанії та багаті особи більше не можуть приховувати свої статки чи доходи в непрозорих офшорах, оскільки ця інформація тепер автоматично обмінюється між податковими адміністраціями.

Хоча досягнення повної прозорості залишається складним завданням через супротив деяких офшорів, ці міжнародні зусилля вже сприяли значному прогресу в боротьбі з офшорними зловживаннями та незаконними фінансовими потоками. Подальше посилення вимог і глобальне співробітництво допоможуть зробити офшорну діяльність більш прозорою та підзвітною.

2. Боротьба з агресивним податковим плануванням. Країни об'єднують зусилля для протидії агресивним схемам мінімізації оподаткування, які використовують офшорні зони. Ініціативи, такі як План дій ОЕСР з протидії розмиванню бази оподаткування та переміщенню прибутків (BEPS), спрямовані на закриття податкових лазівок.

Однією з найбільш масштабних ініціатив у боротьбі з ухиленням від сплати податків є План дій, розроблений Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) для протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутків з-під оподаткування (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS). Цей амбітний план, започаткований у 2013 році, має на меті усунення прогалин у міжнародних податкових нормах, якими користувалися багатонаціональні корпорації для переміщення своїх прибутків до юрисдикцій з пільговим оподаткуванням, у тому числі офшорних зон.

Основна ідея Плану BEPS полягає в тому, щоб податки сплачувалися там, де фактично провадиться економічна діяльність і створюється вартість. Для цього передбачається низка заходів, спрямованих на удосконалення податкового регулювання, посилення прозорості та обміну інформацією між податковими органами різних країн. Реалізація Плану BEPS має зменшити можливості для агресивного податкового планування та сприяти справедливому розподілу прибутків між юрисдикціями. [36]

План BEPS містить 15 кроків, які націлені на вдосконалення існуючих норм та розробку нових стандартів оподаткування для усунення можливостей агресивного податкового планування. Ключові заходи включають:

- Правила щодо обмеження виведення прибутків компаній з високоподаткових юрисдикцій через штучні схеми.
- Оновлені вимоги до трансфертного ціноутворення для запобігання переміщенню прибутків у низькоподаткові юрисдикції.
- Заходи з протидії зловживанням щодо ухилення від статусу постійного представництва в певній юрисдикції.

- Обмеження можливостей для отримання подвійних податкових вирахувань або повного звільнення від оподаткування.
- Більша прозорість та звітність для податкових органів щодо діяльності багатонаціональних компаній.

Понад 135 країн та юрисдикцій зобов'язалися імплементувати заходи BEPS шляхом внесення змін до національних законодавств та податкових договорів. Таким чином, створюється більш справедлива та уніфікована система оподаткування міжнародного бізнесу, що значно ускладнить використання офшорних схем для ухилення від сплати податків.

Боротьба з агресивним податковим плануванням є тривалим та складним процесом, але міжнародна співпраця та ініціативи, подібні до BEPS, допоможуть країнам зберегти мільярди доларів податкових надходжень щороку.

3. Цільові санкції. Міжнародні організації та окремі країни можуть запроваджувати цільові санкції проти офшорних юрисдикцій, які відмовляються співпрацювати або дотримуватися стандартів регулювання. Мета таких санкцій - змусити ці юрисдикції стати більш прозорими та належно регулювати офшорну діяльність на своїх територіях.

Санкції можуть мати різні форми, але найчастіше вони включають [37]:

Фінансові обмеження: накладання обмежень або повної заборони на фінансові операції з офшорною юрисдикцією. Це може передбачати припинення банківських переказів, замороження активів, заборону інвестицій тощо.

Торговельні обмеження: запровадження торговельних бар'єрів або ембарго на торгівлю товарами та послугами з офшорною юрисдикцією.

Обмеження на поїздки: заборона або серйозні обмеження на в'їзд для громадян офшорної юрисдикції до країн, що запровадили санкції.

Виключення з міжнародних організацій та угод: призупинення членства або виключення офшорної юрисдикції з міжнародних організацій та торгових угод.

Прикладами застосування цільових санкцій проти офшорів є:

У 2020 році ЄС запровадив санкції проти офшорних зон Панами, Сейшельських Островів та інших юрисдикцій через їх невиконання міжнародних стандартів боротьби з відмиванням грошей.

США неодноразово накладали санкції на офшори, зокрема Панамське місто та острови Науру, через їх зв'язки з фінансуванням тероризму та відмиванням грошей.

ФАТФ регулярно оновлює "чорний список" непрозорих юрисдикцій, які можуть зазнати обмежень на економічні операції.

Загалом, цільові санкції є потужним важелем впливу на офшорні зони, хоча їх ефективність залежить від послідовного запровадження та підтримки міжнародним співтовариством. Вони створюють серйозні економічні стимули для офшорів дотримуватися міжнародних стандартів регулювання та протидіяти незаконній діяльності.

4. Гармонізація правил. Існують пропозиції щодо гармонізації правил та регулювання офшорної діяльності на глобальному рівні, щоб усунути регуляторний арбітраж та нерівні умови конкуренції. Гармонізація правил та регулювання офшорної діяльності на глобальному рівні розглядається як один із можливих шляхів для запобігання регуляторному арбітражу та забезпечення рівних конкурентних умов для суб'єктів господарювання. Ідея полягає у встановленні загальних стандартів та вимог до ведення офшорного бізнесу в різних юрисдикціях.

Нинішня ситуація характеризується різноманітністю правил та ступенем регулювання офшорів у різних країнах. Деякі юрисдикції мають дуже ліберальний режим з низькими вимогами для залучення офшорних компаній, в той час як інші впроваджують жорсткі норми прозорості та звітності. Така неузгодженість призводить до регуляторного арбітражу, коли компанії та капітали переміщуються до юрисдикцій з найбільш сприятливими умовами.

Гармонізація правил передбачає узгодження на міжнародному рівні низки аспектів офшорного регулювання, серед яких [38]:

- Стандарти прозорості та обміну інформацією, зокрема щодо бенефіціарного власника компаній.

- Правила протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та податковим зловживанням.
- Вимоги до звітності, аудиту та розкриття інформації офшорними компаніями.
- Норми належної due diligence під час реєстрації офшорних суб'єктів.
- Правила оподаткування та антиофшорні заходи в країнах базування материнських компаній.

Гармонізація може відбуватися шляхом узгодження законодавств країн або прийняття багатосторонніх міжнародних договорів, конвенцій чи типових правил. Координуючу роль тут можуть відігравати такі організації, як ОЕСР, ООН, FATF, ЄС тощо.

Уніфіковані правила сприятимуть справедливішій конкуренції, обмежуючи можливості використовувати офшори з наднизькими стандартами регулювання. Однак процес їх впровадження може бути складним, оскільки окремі юрисдикції не захочуть позбавитися своїх конкурентних переваг в офшорному секторі.

5. Стимулювання до співпраці. Замість санкцій, деякі ініціативи спрямовані на заохочення офшорних юрисдикцій до співпраці шляхом надання їм певних економічних стимулів або пільг в обмін на дотримання міжнародних норм. Стимулювання до співпраці є альтернативним підходом до регулювання офшорної діяльності, який замість покарань і санкцій пропонує офшорним юрисдикціям певні економічні стимули та пільги в обмін на дотримання міжнародних норм і стандартів прозорості.

Цей підхід ґрунтується на ідеї, що деяким невеликим острівним країнам та територіям може бути складно відмовитися від своїх офшорних практик, оскільки це є важливим джерелом доходів і робочих місць для їхніх економік. Тож замість санкцій, які можуть нашкодити й без того крихким економікам, міжнародні організації пропонують стимули до співпраці.

Ці стимули можуть включати:

- Торговельні преференції - надання пільгового доступу на ринки розвинених країн для експорту товарів та послуг з офшорної юрисдикції.
- Інвестиційна підтримка - залучення прямих іноземних інвестицій та фінансування розвитку інфраструктури.
- Членство в організаціях - можливість приєднатися до міжнародних організацій та торговельних блоків за умови дотримання їхніх стандартів.
- Допомога в диверсифікації - технічна та фінансова підтримка в розвитку нових галузей економіки поза офшорним сектором.
- Включення до "білих списків" - визнання офшору як прозорої юрисдикції та полегшений доступ до міжнародних ринків.

Одним з прикладів реалізації такого підходу є ініціатива ЄС зі співпраці з офшорними юрисдикціями. ЄС запропонував торговельні преференції та фінансову допомогу низці карибських офшорів, таких як Панама, в обмін на імплементацію вищих стандартів прозорості.

Хоча стимулювання співпраці може бути дієвим і менш радикальним способом змін, ніж санкції, воно також має свої обмеження. По-перше, потребує значних фінансових ресурсів від країн-донорів. По-друге, процес досягнення відповідності міжнародним нормам може бути повільним у деяких юрисдикціях.

Загалом, комбінований підхід стимулів та обмеженого застосування санкцій може виявитися найбільш ефективним для заохочення офшорних центрів до прозорості та належного регулювання на міжнародному рівні. [39]

Якщо казати про додаткові регуляторні інструменти, то не можна не згадати такі абревіатури як FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) та CRS (Common Reporting Standard).

Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) - це закон США, прийнятий у 2010 році, який вимагає від іноземних фінансових інститутів звітувати до Податкової служби США (IRS) про активи та доходи, що належать громадянам США або резидентам США.

Основні аспекти FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) полягають у тому, що цей закон вимагає від іноземних фінансових інститутів ідентифікувати та звітувати до Податкової служби США про рахунки, що належать громадянам або резидентам США. Це передбачає впровадження нових процедур комплексної перевірки клієнтів та вимагає значних зусиль з дотримання правил для іноземних фінансових установ.

Для тих інститутів, що не виконують вимоги FATCA, передбачено накладення 30% утримуючого податку на певні типи доходів від американських джерел. Таким чином, FATCA сприяє міжнародному обміну податковою інформацією між США та іншими країнами, метою якого є боротьба з ухиленням від сплати податків та приховуванням активів американськими платниками податків за кордоном. [40]

Закон встановлює нові вимоги до фінансових інститутів щодо ретельної ідентифікації рахунків та звітування до податкових органів США про рахунки осіб, які підлягають оподаткуванню в США.

Загалом, FATCA є важливим інструментом для забезпечення податкової прозорості та боротьби з ухиленням від сплати податків у міжнародному масштабі.

Якщо говорити про наші реалії, то в Україні вимоги FATCA реалізуються відповідно до міжурядової угоди між Україною та США, яка набула чинності 30 листопада 2017 року. [41]

Згідно з цією угодою, українські фінансові установи зобов'язані:

1. Ідентифікувати рахунки, які належать громадянам США або особам, що підлягають оподаткуванню в США.
2. Щорічно звітувати до податкових органів України про такі рахунки та їх власників.
3. Податкова служба України, в свою чергу, передає цю інформацію Податковій службі США (IRS).
4. Фінансові установи, які не виконують вимоги FATCA, можуть зазнавати штрафів у вигляді 30% утримуючого податку на певні доходи з американських джерел. Наприклад, такий утримуючий податок може застосовуватися до відсотків

та дивідендів від американських джерел, певних видів виплат від американських джерел, тощо. [41]

Наприклад, українські банки зобов'язані вимагати від своїх клієнтів заповнювати спеціальні форми для визначення їх податкового статусу згідно з FATCA. Якщо клієнт ідентифікований як особа, що підлягає оподаткуванню в США, інформація про його рахунки передається до ДПС України.

Таким чином, FATCA забезпечує обмін податковою інформацією між Україною та США та сприяє боротьбі з ухиленням від сплати податків громадянами США, які мають активи чи доходи в Україні.

Common Reporting Standard (CRS) – ще один регуляторний інструмент, який впроваджений в Україні. Це механізм обміну податковою інформацією, розроблений Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

Основні аспекти CRS передбачають, що фінансові установи зобов'язані збирати та звітувати інформацію про фінансові активи та доходи нерезидентів своїм національним податковим органам. Це вимагає впровадження процедур належної перевірки для ідентифікації податкових резидентів серед клієнтів та подальшого звітування про їхні рахунки. Така інформація потім автоматично обмінюється між компетентними органами різних юрисдикцій на річній основі в рамках багатосторонньої угоди.

Головною метою CRS є боротьба з ухиленням від сплати податків шляхом забезпечення податкової прозорості та надання країнам доступу до інформації про іноземні активи та доходи їхніх резидентів. Таким чином, CRS ускладнює приховування незадекларованих доходів за кордоном. [42]

Станом на 2023 рік понад 100 юрисдикцій по всьому світу приєдналися до системи автоматичного обміну податковою інформацією згідно з вимогами CRS, розробленими Організацією економічного співробітництва та розвитку. [43] Це сприяє міжнародній співпраці у податковій сфері та протидії ухиленню від сплати податків.

На відміну від FATCA, спрямованого на рахунки американців за кордоном, CRS має ширшу сферу застосування та передбачає багатосторонній автоматичний обмін інформацією між усіма країнами-учасницями.

Таким чином, CRS значно підвищує рівень податкової прозорості у міжнародному вимірі та ускладнює приховування доходів за кордоном.

Україна приєдналася до Єдиного стандарту звітності (CRS) у 2017 році. Згідно з цими нормами, українські фінансові установи зобов'язані:

- Ідентифікувати рахунки, які належать іноземним податковим резидентам
- Проводити процедури належної перевірки для визначення податкового резидентства клієнтів
- Щорічно звітувати до ДПС про рахунки нерезидентів
- ДПС, в свою чергу, обмінюється цією інформацією з іншими юрисдикціями-учасницями CRS.

Перший обмін інформацією за CRS в Україні відбувся у 2020 році. Станом на 2023 рік Україна здійснює автоматичний обмін даними про фінансові рахунки з більш ніж 60 іноземними юрисдикціями згідно з CRS. Таким чином, Україна активно інтегрується у міжнародну систему автоматичного обміну податковою інформацією відповідно до стандартів ОЕСР, незважаючи на військову агресію з боку Росії. [44]

Однак, варто зазначити, що просування ефективного міжнародного регулювання офшорних зон є складним і делікатним завданням, яке потребує збалансованого підходу через низку чутливих питань. Офшорні юрисдикції часто наполягають на своєму суверенному праві самостійно визначати економічну політику та податкові режими на своїх територіях, розглядаючи будь-яке зовнішнє втручання як порушення їхнього суверенітету. Для багатьох малих острівних держав офшорна діяльність є важливим джерелом доходів, робочих місць і економічного зростання, тож тиск на обмеження цієї діяльності може суперечити їхнім економічним інтересам.

Деякі юрисдикції свідомо використовують пільгові офшорні режими як інструмент для залучення бізнесу та інвестицій, надаючи їм конкурентні переваги.

Крім того, хоча офшорна діяльність часто асоціюється з ухиленням від сплати податків, вона також використовується багатьма легітимними компаніями для законної податкової оптимізації та структурування операцій. Тому просте жорстке обмеження офшорної діяльності може зіткнутися зі значним опором з боку юрисдикцій та бізнесу. [45]

Натомість потрібен збалансований підхід, який би враховував ці чутливі питання. По-перше, регулювання має бути спрямованим проти незаконних практик, а не законних бізнес-моделей, чітко розмежовуючи питання незаконного ухилення від сплати податків та агресивного податкового планування від питань законної податкової оптимізації. По-друге, реформи повинні відбуватися поступово і узгоджено з відповідними урядами та бізнес-спільнотою, використовуючи стимули та пільги для залучення офшорів до співпраці. По-третє, необхідно враховувати економічні реалії малих держав і допомагати їм диверсифікувати економіку за межі офшорного сектору. Досягнення балансу між захистом національних інтересів та боротьбою зі зловживаннями залишатиметься ключовим викликом для ефективного міжнародного регулювання офшорів у майбутньому.

Висновки до 2 розділу

У висновку до другого розділу кваліфікаційної роботи слід зазначити, що офшоризація бізнесу є глобальним явищем, яке набуло величезних масштабів і охопило практично всі регіони світу. Прагнучи максимізувати прибутки та мінімізувати податкові зобов'язання, багато транснаціональних корпорацій та заможних осіб активно використовують офшорні юрисдикції для розміщення своїх активів, холдингових структур та фінансових операцій. За оцінками експертів, загальний обсяг прихованих активів, розміщених в офшорах, оцінюється в астрономічні суми - від десятків до сотень трильйонів доларів США.

Поширеність використання офшорних юрисдикцій має неоднозначний вплив на національні економіки країн світу. З одного боку, офшори сприяють притоку

іноземних інвестицій та економічному зростанню, проте з іншого - призводять до значних втрат податкових надходжень, ерозії податкової бази, поширення тіньової економіки та корупції.

Міжнародне регулювання діяльності офшорних зон є складним і делікатним питанням, яке потребує збалансованого підходу. Провідні організації, такі як ОЕСР та FATF, просувають ініціативи зі зміцнення податкової прозорості, боротьби з розмиванням бази оподаткування, впровадження автоматичного обміну податковою інформацією та посилення вимог щодо прозорості власності компаній. Інші заходи включають цільові санкції проти непрозорих офшорних юрисдикцій, гармонізацію правил регулювання офшорної діяльності на глобальному рівні та стимулювання офшорів до співпраці шляхом надання економічних пільг.

Однак, просування ефективного регулювання офшорних зон вимагає врахування чутливих питань, таких як суверенне право юрисдикцій визначати власну економічну політику, економічні інтереси малих держав, залежних від офшорного сектору, та необхідність розмежування незаконних практик від законних бізнес-моделей. Успіх міжнародних зусиль залежатиме від узгодженості дій, збалансованого підходу та готовності до співпраці як з боку офшорних юрисдикцій, так і національних урядів та бізнесу.

ВИСНОВКИ

Офшорні зони – це держави або їх частини, в яких діє нульовий або пільговий режим оподаткування. Є нюанс: як правило, ці пільги надають підприємствам, які зареєстровані на території офшорної зони. Вони можуть вести свою діяльність фактично за межами цієї країни. За різними оцінками в офшорах приховується 10–13% світового ВВП, тобто понад \$10 трлн.

Варто зазначити, що офшорні зони є особливими територіями, які пропонують компаніям та заможним особам унікальні вигоди у вигляді низьких або відсутніх податкових ставок, високого рівня конфіденційності, спрощених вимог до звітності та гнучкого регулювання. Ці чинники роблять їх привабливими для ведення міжнародного бізнесу, структурування холдингів, управління активами та податкового планування.

Разом з тим, використання офшорних юрисдикцій є суперечливою практикою, оскільки вона може сприяти ухиленню від сплати податків, відмиванню грошей та зниженню загальної прозорості світової фінансової системи. Це викликає стурбованість у міжнародних організацій та урядів багатьох країн, які намагаються посилити регулювання та обмін інформацією з офшорними центрами.

Незважаючи на критику, офшоризація продовжує існувати, адже вона дозволяє мінімізувати податкові та регуляторні витрати в умовах глобалізованої економіки. Проте компаніям, які використовують офшорні юрисдикції, слід бути обережними, дотримуватися усіх відповідних законів та керуватися принципами прозорості, щоб уникнути ризиків для репутації та санкцій.

Використання офшорних юрисдикцій для ведення бізнесу набуло глобальних масштабів. Прагнучи максимізувати доходи та зменшити податкові зобов'язання, численні транснаціональні компанії та багаті особи активно розміщують свої активи, холдингові структури та фінансові операції в офшорних зонах. За оцінками фахівців, загальна сума прихованих статків, розміщених в офшорах, сягає астрономічних величин - від десятків до сотень трильйонів доларів США.

Вплив офшорів на національній економіці є неоднозначним. З одного боку, вони сприяють залученню іноземних інвестицій та економічному зростанню, але з іншого - призводять до значних втрат податкових надходжень, підриву податкової бази, поширення тіньової економіки та корупції. Водночас компаніям, які використовують офшорні юрисдикції, слід бути обачними, дотримуватися усіх відповідних законів та керуватися принципами прозорості, щоб уникнути репутаційних ризиків та можливих санкцій.

Регулювання діяльності офшорних зон на міжнародному рівні є складним і делікатним завданням, що потребує збалансованого підходу. Впливові організації, такі як ОЕСР та FATF, просувають ініціативи щодо посилення податкової прозорості, боротьби з розмиванням бази оподаткування, впровадження автоматичного обміну податковою інформацією та підвищення вимог до прозорості власності компаній. Інші заходи включають цільові санкції проти непрозорих офшорів, гармонізацію правил регулювання офшорної діяльності на глобальному рівні та стимулювання офшорів до співпраці шляхом надання економічних пільг.

Однак, ефективне просування регулювання офшорів вимагає врахування делікатних питань, таких як суверенне право юрисдикцій визначати власну економічну політику, економічні інтереси малих держав, залежних від офшорного сектору, та необхідність розмежування незаконних практик від законних бізнес-моделей. Успіх міжнародних зусиль залежатиме від узгодженості дій, збалансованого підходу та готовності до співпраці як з боку офшорних юрисдикцій, так і національних урядів та бізнесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Tax Justice Network. The State of Tax Justice 2020 [Електронний ресурс] / Tax Justice Network. – 2020. URL: https://taxjustice.net/wp-content/uploads/2020/11/The_State_of_Tax_Justice_2020_ENGLISH.pdf
2. OECD. Harmful Tax Practices - 2019 Progress Report on Preferential Regimes URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/harmful-tax-practices-peer-review-results-on-preferential-regimes.pdf>
3. Turner G. Offshore Financial Centers and Tax Havens: The Rise of Global Capital URL: <https://books.google.com.ua/books?id=kcTRnkldZeMC&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>
4. Palan R. Tax Havens: How Globalization Really Works URL: https://www.researchgate.net/publication/329802564_Tax_Havens_How_Globalization_Really_Works
5. Луцишин З., Южанінова Н., Фролова Т. Сучасна офшоризація бізнесу у конструкті національної фіскальної безпеки, Міжнародна економічна політика. 2019. Вип. 1. С. 71-112. URL: http://iepjournals.com/journals/30/2019_4_Lutsyshyn_%20Frolova_Yuzhanina_Mazur_Perebyinis.pdf
6. Офшорна зона – вигода чи ризик?, YouControl, URL: <https://www.investopedia.com/terms/o/offshore.asp>
7. Токменко В. В. Сучасний стан та тенденції глобального регулювання офшорного бізнесу. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Вип. 8, ч. 6. С. 35–38. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_08/275.pdf
8. Артюх О. В., Полянцева А. О. Офшорні зони у світовій економіці // Scientific progress: innovations, achievements and prospects. MDPC Publishing, Munich, Germany. 2023. С. 488

9. Offshore Jurisdictions URL: <https://internationalwealth.info/en/offshores-for-beginners/offshore-jurisdictions-what-are-the-types-of-offshore-zones-that-exist/>

10. Офшорна зона – вигода чи ризик URL: <https://youcontrol.com.ua/topics/ofshorna-zona-%E2%80%93-vyhoda-chy-ryzyk/>

11. Offshore: Definition, How It Works, Pros and Cons URL: <https://www.investopedia.com/terms/o/offshore.asp>

12. Щербатюк І. О., Савчук І. М. Проблеми взаємодії цивілізацій. Матеріали доповідей учасників Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27-28 березня 2023 р.) / відп. ред. Л. М. Горбач. – Луцьк: Волинський інститут ім. В. Липинського ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2023. – 10 с.

13. The dark side of transfer pricing: Its role in tax avoidance and wealth retentiveness URL: https://www.researchgate.net/publication/222406910_The_dark_side_of_transfer_pricing_Its_role_in_tax_avoidance_and_wealth_retentiveness

14. Jason Sharman. Offshore and the new international political economy URL: <https://www.jstor.org/stable/25699623>

15. Бондаренко І.В. Офшорні зони у світовому господарстві: тенденції, проблеми та перспективи. - К.: КНЕУ, 2018. - 247 с.

16. Гребельник О.П. Основи податкового планування. - К.: Центр учбової літератури, 2021. - 208 с.

17. Петренко П.С. Податкове планування в міжнародному бізнесі. - Львів: Видавництво ЛНУ ім. І.Франка, 2019. - 264 с.

18. Пильниця, М. К. (2016). Офшорний бізнес: переваги та недоліки його використання для міжнародних компаній. Проблеми економіки, (1), 64-72.

19. Desai, M. A., Foley, C. F., & Hines, J. R. (2006). The demand for tax haven operations. Journal of Public Economics. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0047272705001350>

20. Кузнєцова, Л. В. (2018). Офшорні зони: переваги та недоліки для світової економіки. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент, (30), 66-71.

21. Шевчук, О. А. (2017). Переваги та недоліки використання офшорних зон у міжнародній підприємницькій діяльності. Причорноморські економічні студії, (15), 42-47.

22. Шаксон Н. Фінансові парадизи: Як податкові гавані зруйнували світову економіку : монографія / Н. Шаксон. – Нью-Йорк : Видавництво Penguin, 2021. – 384 с.

23. Зукман Г. Б. Торгівля офшорним міром: Шкідливий вплив офшорних юрисдикцій на світову економіку : монографія / Г. Б. Зукман. – Кембридж : Видавництво Гарвардського університету, 2022. – 320 с.

24. Foreign direct investment, net inflows URL: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD>

25. Дослідження міжнародної аудиторської компанії PwC URL: <https://www.pwc.com/gx/en.html>

26. Trade Misinvoicing URL: <https://gfintegrity.org/issue/trade-misinvoicing/>

27. International Monetary Fund URL: <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2019/10/16/Offshore-Financial-Centers-48635>

28. Holding Corporations Accountable URL: <https://www.corpwatch.org/article/how-corporations-offshore-billions>

29. European Commission URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/anti-tax-avoidance-package_en

30. Tax Justice Network URL: <https://taxjustice.net/reports/the-netherlands-worlds-biggest-conduit-to-offshore-tax-havens/>

31. FATF, What do we do, URL: <https://www.fatf-gafi.org/about/whatwedo/#d.en.3146>.

32. Congressional Research Service, Tax Havens: International Tax Avoidance and Evasion, URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R40623>

33. Regional Economy, Боротьба з тіньовою економікою задля відновлення України, URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/download/5050/5087/4374>

34. Антологія офшорів: Путівник по українській офшорній павутині, URL: https://voxukraine.org/longreads/panama/index_ua.html

35. Підгурська, О. (2016). Тенденції міжнародної та національної антиофшорної політики. Формування ринкової економіки в Україні: зб. наук. праць/Львів. нац. ун-тім. І. Франка; [редкол.: С. М. Панчишин та ін.]. Львів, Вип. 35, ч. 2, С. 94–99.

36. Світ прощається з офшорами: Україна на черзі, URL: <https://www.epravda.com.ua/projects/offshore/2019/10/21/652665/>

37. Кемпбелл Т. Майбутнє офшорних зон: регулювання та реформи : монографія / Т. Кемпбелл. – Нью-Йорк : Видавництво Оксфордського університету, 2020. – 312 с.

38. Грінберг Д. Ефективне регулювання офшорних центрів: міжнародний підхід : монографія / Д. Грінберг. – Лондон : Видавництво Routledge, 2019. – 256 с.

39. Міжнародне регулювання офшорних юрисдикцій: виклики та перспективи : зб. наук. пр. / ред. кол.: Дж. Сміт, К. Джонсон, Р. Браун. – Вашингтон: Видавництво Світового банку, 2021. – 384 с.

40. Summary of Key FATCA Provisions, URL: <https://www.irs.gov/businesses/corporations/summary-of-key-fatca-provisions>

41. Угода між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США “Про податкові вимоги до іноземних рахунків” (FATCA), URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/840_005-17#Text

42. What is the CRS?. Automatic Exchange Portal. URL: <https://www.oecd.org/tax/automatic-exchange/common-reporting-standard/>

43. Jurisdictions Participating In The Convention On Mutual Administrative Assistance In Tax Matters, URL: https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/Status_of_convention.pdf

44. CRS (Загальний стандарт звітності). Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/crs-578>

45. Офшорні зони у глобальному контексті: пошук балансу між прозорістю та конфіденційністю : зб. наук. пр. / ред. кол.: А. Ліндгрєн, П. Бергер, М. Хансен. — Женева : Видавництво МВФ, 2018. — 320 с.

КОРОТКИЙ ЗВІТ ПОДІБНОСТІ

Имя пользователя:

Міжнародних фінансів Ананьєв Микола

ID проверки:

1016305343

Дата проверки:

01.06.2024 05:00:03 EEST

Тип проверки:

Doc vs Internet + Library

Дата отчета:

01.06.2024 08:04:01 EEST

ID пользователя:

100005723

Название файла: Дашко Ірина Миколаївна

Количество страниц: 72 Количество слов: 14017 Количество символов: 112545 Размер файла: 1.36 MB ID файла: 1016101586

5.11% Совпадения

Наибольшее совпадение: 0.68% с источником из Библиотеки (ID файла: 1014974254)

3.98% Источники из Интернета	448		Страница 74
4.14% Источники из Библиотеки	413		Страница 78

0% Цитат

- Исключение цитат выключено
- Исключение списка библиографических ссылок выключено

0% Исключений

- Нет исключенных источников

Модификации

Обнаружены модификации текста. Подробная информация доступна в онлайн-отчете.

Замененные символы	7
--------------------	---